Otuzdördüncü sene.Sayı—5107:750

Tasviri Efkâr

MÜSTAKİL YEVMÎ GAZETE

Telefon : 20520
Telg. Tasviriefkâr, İstanbul

Çarşamba 8 Temmuz 1942

Benzin tevziatı

Ankara, 7 (A.A.) — Başvekâletten tebliğ edilmiştir:

9 Eylül 1941 tarihinden itibaren benzin tevziatında tatbik edilmekte olan tahdidat 10 birinciteşrin 1941 tarihinde ilân edilmiş olan esaslar dahilinde 9 eylül 1942 tarihine kadar devam edecektir.

Çok kere dimağımızın sebebi iflâsı, dilimizin ifrat sarfiyatıdır: Geveze zeki görünmez.

Cenap Şehabeddin

(Şerhi 2 nci sahifemizde)

Başvekil Refik Saydam vefat etti

Dahiliye Vekili Dr. Fikri Tuzer Başvekâlet vazifesini vekâleten idare edecek

Kalp sektesi neticesinde ölen Dr. Refik Saydamın vefatından evvel iaşe vaziyeti hakkında verdiği bayanatı neşrediyoruz

Ankara, 8 (A.A.) — Kıymetli Başvekilimiz Dr. Refik Saydam, İstanbulda tetkik vazifeleri yapmakta iken dün gece saat 24 te kalb sektesinden ansızın vefat etmiştir. Yurddaşlarımıza bu acı haberi verirken iş başında hayata veda eden merhuma sonsuz rahmetler diler, ailesi efradiyle bütün yurddaşların acılarına iştirâk ederiz.

Hükûmetin kat'i olarak teşekkülüne kadar Başvekâlet vazifesi Dahiliye Vekili Dr. Fikri Tüzer tarafından ifa edilecektir. Bu hususi tebligatı aynen neşrediyoruz:

Bay. Dr. FİKRİ TÜZER
Dahiliye Vekili ve Başvekalet Vekili

Başvekil Dr. Refik Saydam, İstanbulda vazife tetkikleri esnasında kalb sektesinden ansızın irtihal etmiştir. Yeni hükûmetin kat'i olarak teşekkülüne kadar Başvekâlet vazifesinin vekâleten Dahiliye Vekili Dr. Fikri Tüzer tarafından ifa edilmesi tensip edilmiştir.

Reisicümhur İsmet İnönü

İstanbul : 8 (A.A.) Bir haftadanberi İstanbul'da İstanbul şehrinin iaşe vaziyeti, iaşe teşkilâtı, şehrin kışlık mahrukat işi üzerinde tedkikat yapan Başvekil Dr. Refik Saydam, Anadolu Ajansı muhabirine aşağıda ki beyanatta bulunmuştur :

Coğrafi vaziyeti ve nüfus taksimatı itibarile bugünün şartlarına tam uygun bir teşkilâtı bulunmayan İstanbul şehrinin iaşesi meselesi, aynı zamanda iaşe teşkilâtile beraber günün en mübrem ihtiyacı halinde tebarüz etmiş ve işe bir defa da başlanıp sür'atle ikmal etmek mecburiyeti karşısında kalınmıştır. Bu hal nakliyat işlerinin ihtiyaca tam cevap verememesi, parası ve kadrosu verilen teşkilâta derhal uygun personel bulunmaması gibi amiller karşısında tam bir hasıla verememiştir. Bugün dahi işe başlıyan teşkilâtın tam muvaffakiyeti zamana mütevakkıftır. Şehrin hususî yerlerine göre alınan umumî kararlarda bazı değişiklikler yapılması dahi zarurî görülmüştür. Bu arada, Belediye teftiş heyetinin ehemmiyetli bir surette takviyesi, Belediye zabıtasının yalnız bu işlerle meşgul olmak üzere mahsus bir kadro haline getirilmesi, şehrin odun ve kömür ihtiyacının önümüzde ki üç ay içinde kâfi stoka sahip olması halk birliklerinin iyi işler bir uzuv haline getirilmesi, esnaf birliklerinin dağıtma ofisi ve halk birlikleri arasında oynayacakları mutavassıt rolün sarih bir şekilde çerçevelendirilmesi, halkın ihtiyacına mahsus kok ve made nkömürü stoklarının tamamlanmasına çalışılması gibi tedbirlerin alınması için icap eden emirler verilmiştir.

Dünyanın içinde bulunduğu büyük buhrandan müteessir olmamasına imkân bulunmayan devletin ve Belediyenin aldığı İstanbul şehrinin sayın halkının ve alacağı kararlara azamî yardım edeceğine tamamen kaniim.

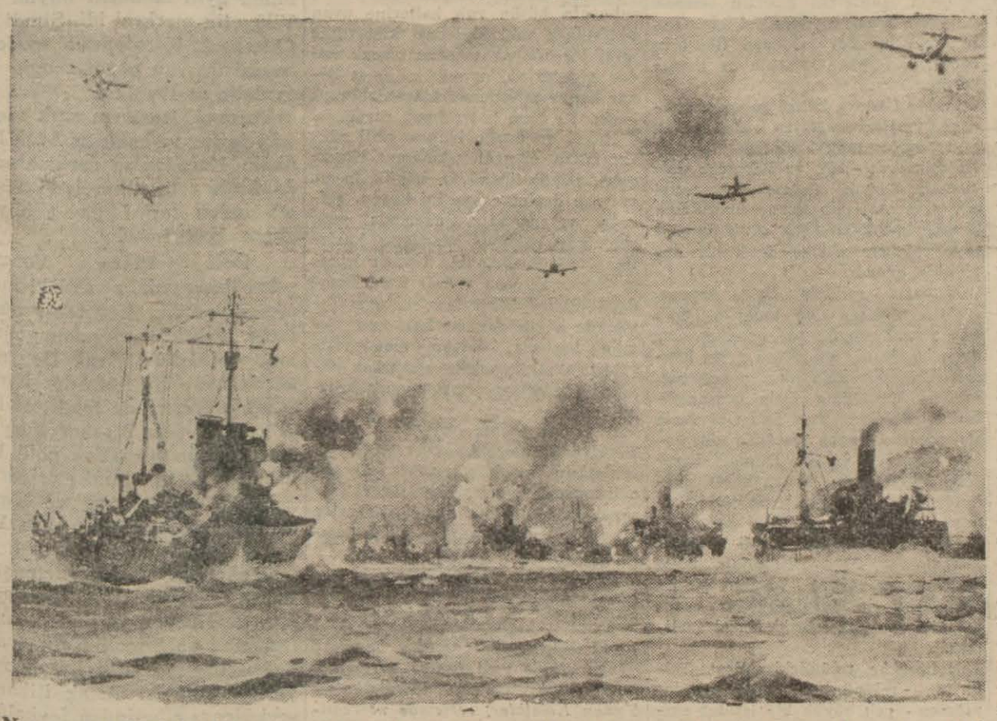

Norveç sahillerinin 400 mil açığında bu harbin en büyük hava - deniz çarpışmalarından biri vuku bulmuş ve Alman tayyarelerile denizaltıları 38 gemiden mürekkep bir İngiliz - Amerikan deniz kafilesinden 28 gemi batırmışlardır. Bu kafile Rusyaya harp malzemesi yetiştirmek üzere Arkanjelsk limanına gidiyordu. Yukarıdaki resim böyle bir hava ve deniz harbini canlandırıyor

Norveç Şimal sahillerinde

Büyük bir deniz ve hava muharebesi

Almanlar 122 bin tonluk 28 gemi batırdılar

Ağır bir Amerikan kruvazörü de battı

Berlin, 7 (A.A.) — Alman umumî karargâhı aşağıdaki hususî tebliği neşretmiştir:

Şimal burnu ile Spitzberg arasında, Norveç şimal sahillerinde 3 veya 400 millik mesafede Sovyetler Birliğine gitmekte olan düşman kafilelerine karşı büyük hava ve deniz hareketleri yapılmıştır.

Şimal buz denizinde Alman muharebe tayyarelerinden ve denizaltılarından mürekkep teşkiller büyük bir İngiliz - Amerikan kafilesine taarruz ederek bu kafileyi kısmen yok etmişlerdir.

Tayyare, tank, silâh, cephane ve

(Devamı sahife 3, sütun 4 de)

Alman tebliği

Voronej sanayi sahası işgal edildi

Merkez cenup Rus orduları birbirinden ayrılmak üzere

Berlin, 7 (A.A.) — Doğu cephesi üzerindeki taarruz harekâtı sırasında Don nehri geçilmiş ve önemli Voronej sanayi sahası işgal edilmiştir. Esir ve ganimet sayısı devamlı surette artmakta

Dün meydan muharebesine iştirâk eden Alman kuvvetlerinin Şimal grupu kumandanı MAREŞAL VON KLEIFT

dır. Düşmanın karşı hücumları neticesiz kalmıştır. Bu harekât esnasında bir tek Alman zırhlı tümeni 60 Sovyet tankı tahrip etmiştir. Kuvvetli hava teşkilleri kara savaşlarına muharebe

(Devamı sahife 3, sütun 2 de)

Günün yazısı

İkinci cephe meselesi ne oldu?

DİKKAT ediliyor mu? Aylardanberi siyaset adamlarının başlıca nutuk mevzuunu, gazetelerin de günlük en (taze!) haberlerini teşkil eden mahut (ikinci cephe) meselesi bugünlerde tamamen unutulmuştur.

Buna birinci sebep Mareşal Rommel'dir. Alman kumandanı geçen 26 mayısta başladığı taarruzla Şimali Afrikada harp vaziyetini öyle altüst etti, bir aralık dünyayi öyle merakından çatlıyacak hale getirdi, ki ikinci cephe sözü, en mühim avunma ve avutma vesilesi yapmış olanlarda artık o sözü tekrarlayıp durma mecali bırakmadı.

İkinci sebep de Şark Cephesinde Almanların nihayet başlamış gibi görünen büyük taarruzudur. Bu taarruz birkaç gün şüpheli safhalar geçirdikten sonra nihayet başını alıp yürümiye başlamış gibi görünüyor. Rus yükünü hafifletmek için ikinci cephenin kurulmasına herhalde bu taarruz başlamadan evvel teşebbüs edilmeliydi. Netekim Rusyanın Vaşingtondaki sefiri M. Litvinof da son beyanatında bu ciheti bahis mevzuu yapmış, ikinci cephenin Alman taarruzunun başlamasından evvel kurulmasında ısrar etmiş, aksi takdirde «Rusyanın hali çok güçleşebilir.» demişti.

Biz, bu ikinci cephe meselesi hakkında bu sütunlarda mütalealarımızı yürütürken, bu bahsin mütemadiyen tazelenmesinin Anglo-Sakson kütlesinin lehinde olmadığını, bu mütemadi tahrik ve tehditlerin Almanların bir an evvel mukabil tedbir almalarından başka netice veremiyeceğini söylemiştik.

Mareşal Rommel'in taarruzunun ilk tesirlerinden biri de, Almanya üzerine son zamanlarda yapılmakta bulunan tayyare akınlarının bir hayli eksilmiş olmasıdır. Filhakika İngilizlerin, Mısır Cephesinde Alman tanklarile beraber Alman tayyarelerinin de zaferi kazanmakta büyük vazife gördüklerini anladıktan sonra ellerinde bulunan fazla tayyareleri derhal Afrikaya sevkettikleri anlaşılmaktadır. Netekim son zamanlarda Kahireden verilen tebliğlerde, İngiliz tayyarelerinin durmadan Alman hatlarını ve nakliye vasıtalarını bombardıman ettiklerinden bahsolunmaktadır. Zaten Alman taarruzu başladığı vakit, bizim İstanbul gazetelerinden bazıları İngilizlere hitap ederek «Alman taarruzu karşısında Mısır tehlikeye düştüğü bir sırada, Alman şehirleri üzerine binlerce tayyare göndermekte mâna var mıdır?» gibi itaplarda bile bulunmuşlardı.

TASVİRİ EFKÂR

(Devamı sahife 3, sütun 1 de)

Cümhuriyetin feyizli bir eseri

Büyük surgu suyu kanalı açıldı

Bu kanal sayesinde 120 bin dönüm arazi islâh edilecek

Antalya, 7 (A.A.) — Surgu suyu kanalının açılma töreni dün yapılmıştır. Törende Vali, Parti müfettişi ve on binlerce halk hazır bulunmuştur. Su işleri mühendisi de kanalın bir tarihçesini yapmış, elli yıl önce inşasına teşebbüs edilen bu muazzam e-

(Devamı sahife 3, sütun 1 de)

Afrikaya gittiği bildirilen M. MUSSOLİNİ

M. Mussolini Trablusta

Ankara, 7 (Radyo Gazetesi — Vaşingtondan bildirildiğine göre, Mussolini, yanında Mareşal Cavallero olduğu halde Trablusa gitmiştir.

Mussolini, Mareüal Rommel'in de hazır bulunduğu bir toplantıya iştirâk etmiş ve Mısır muharebesinde son durum görüşülmüştür.

Mussolininin İskenderiyeyi işgal edecek kuvvetlerin başında bulunmak ümidile Trablusa geldiği söylenmektedir.

Mısır harbi

İngiliz tebliği

Mısırda teşebbüs Gl. Auchinleckin eline geçti

Ankara 7 (Radyo gazetesi) — Londradan gelen haberlere göre Mısırda General Auhinleck, teşebbüsü eline almıştır. Mihver tebliğleri de bunun kapalı surette tefhim etmektedir. Şimdi taarruzlar İngilizler tarafından yapılmaktadır. İngiliz taarruzlarının 10 gün kadar daha devam ettiği takdirde General Rommelin fazla zayiat vermemek için daha emin olan Marsa Matruh bölgesine çekilmesi muhtemeldir.

İNGİLİZ TEBLİĞİ

Kahire, 7 (A.A.) — Ortaşark İngiliz kuvvetleri müşterek harp tebliği: Hava kuvvetlerimiz dün El-Alameyn çevresindeki harp sahası üzerinde taarruzlarına devam ederlerken, karada her iki taraftan yapılan topçu ate-

(Devamı sahife 3, sütun 3 de)

Bu seneki mahsul

Geçen seneye nazaran daha verimli bir vaziyette

Ankara, 7 (Tasviri Efkâr) — İzmit ve Bursadaki yağmurların mahsul üzerindeki tesirleri ve memleketin son zirai durumu hakkında alâkadar makamlar nezdinde yaptığımız tahkikata nazaran mahsul İzmit ve Bursada oldukça mühim

(Devamı sahife 3, sütun 1 de)

Bugün ikinci sahifede

ANTİGONE TEMSİLLERİ

Peyami SAFA

ASKERİ VAZİYET

Rusyada beşinci Alman taarruzu

Yazan: General Ali İhsan Sâbis

ESKİ ORDU KUMANDANLARINDAN

28 Haziranda Kursk civarlarında başlamış olan beşinci Alman taarruzunun artık bu sene icrası beklenen büyük Alman taarruzu olduğu meydana çıkmıştır. Sivastopolun sukutundan sonra 1 Temmuzda Harkofun şimal doğusundaki Volçansk ve Biyelgorod taraflarından da taarruza başlıyan Almanlar Harkof ile Kursk arasından şarka doğru ilerliyerek takriben 300 kilometrelik bir genişlikte Rus

(Devamı sahife 4, sütun 1 de)

Mısır harbi

Mihver tebliği

Mihverciler ikinci bir müstahkem hatta geldiler

Vichy, 7 (A.A.) — Mısırda El-Alameyn dolaylarında muharebe devam etmektedir. Berlin, İngiliz mukavemetinin alman takviyelerden ve arazinin gösterdiği kolaylıklardan ileri geldiğini söylemektedir. Almanlar, burada ikinci bir müstahkem hat önüne gelmişlerdir.

ALMAN TEBLİĞİ

Berlin, 7 (A.A.) — Alman teb

(Devamı sahife 3, sütun 2 de)

Dün meydan muharebesinde, ordularını düştükleri müşkül vaziyetten kurtarmıya çalışan MAREŞAL TİMOÇENKO

Sovyet tebliği

Don meydan muharebesi başladı

Almanlar, Harkof - Kursk cephesinde 1 milyon asker 6,000 tank, 7,000 uçak kullanıyorlar

Voronej düştü

Ankara, 7 (Radyo gazetesi) — Alınan haberlere göre Almanlar Kursk - Harkof cephesinde bir milyonluk bir ordu, 6000 tank ve 7000 tayyare ile taarruza geçmişlerdir. Almanlar Donun doğusuna geçirdiği kuvvetlerle Şoper nehrine doğru ilerilemektedirler. Voronej şehri Almanlar tarafından işgal edilmiştir. Almanların Voronej ve diğer bazı şehirleri işgal ile doğu ve cenuba doğru ileri hareketi, bir kısım Timoçenko kuvvetlerinin kurtulması imkânlarını azaltmıştır.

İLK DON MEYDAN MUHAREBESİ

Moskova, 7 (A.A.) — Reuter ajansının Moskova muhabiri bildiriyor: Kursk ve Harkof cephelerinde Sovyet kıt'aları şimdi stratejik ehemmiyeti olan Voronej şehrini iki taraftan müdafaa etmektedir ki bunun biri şehrin hemen batısında, öteki de daha ötede Starioskol'un cenup doğusundadı

Geceyarısı tebliğinin verdiği haberler vahimdir. Bununla beraber Sovyet kıt'alarının hâlâ Oskol nehrinin bu sahilinde bu

(Devamı sahife 3, sütun 3 de)

HUKUKÎ BAHİSLER

Ceza Kanunumuzda çocuk himayesi

Bu yazılarda, kanunu medenî, Türk ceza kanunu, ceza makhemeleri usulü kanunu, umumî hıfzıssıha kanunu, iş kanunu, polis vazife ve salâhiyeti kanunu ve fuhuşla mücadele nizamnamesinde çocuğun himayesine ait hükümleri mücmel bir halde bulacaksınız.

Edip ÜNAL ERZEN

KAİDE olarak kanunu bilmemek mazeret sayılmaz» ve kanunlar Millet Meclisince kabul edildikten ve hükümetin resmî gazetesile yapıldıktan sonra sınırlar içinde yaşıyan kadın, erkek bütün vatandaşlar tarafından duyulmuş, öğrenilmiş, anlaşılmış addedilir. Halbuki nice vatandaşlarımız vardır ki bizzat kendilerini çok yakından ilgilendiren kanunlardan habersizdirler. Ve bu yüzden uğradıkları maddî manevî zarar ve ziyanlar da pek çoktur.

Gerek bu bakımdan ve gerekse çocuklarımızın kanunlarımızla nasıl himaye edildiğini topluca göstermek faydalı olur düşüncesi'e bt toplamayı yapmış bulunuyoruz.

Çocuklarımızı himaye eden kanunlarımızın başlıcaları: Türk kanunu medenisi, Türk ceza kanunu, ceza muhakemeleri usulü kanunu, umumî hfzıssıhha kanunu, iş kanunu, polis vazife ve salâhiyeti kanunu, fuhuşla mücadele nizamnamesidir.

I — Türk kanunu medenisinde çocuk himayesi:

Türk kanunu medenisi çocukta geniş hak tanımıştır. Çocuğu alâkalandıran başlıca maddeleri 148, 260 - 277, 277 - 289, 289 - 314, 317, 361, 366, 394, 414, 439, 443 ve 449 uncu maddelerdir. Bu maddelere göre: Çocuk reşit olunciya yani on sekiz yaşını bitirinciye kadar ana ve babasının müşterek velâyeti altındadır. Kanunî sebepler olmadıkça ana ve babadan bu velâyet hakkı alınamaz. Ana ile baba çocuğa karşı hak ve vazifelerinde anlaşamaz, uyuşamazlarsa babanın sözü yerine gelir. Çocuğu kudretleri nisbetinde vücutça sağlam, münevver ve hayatta namuslu bir adam olacak şekilde yetiştirip büyüteceklerdir. Çocuğun adını ana ile babası kor. Uyuşamazlarsa babanın sözü üstündür. Çocuk babasının soyadını taşır. Çocuğun dini terbiyesini tayin etmek ana, babaya aittir. Ancak çocuk reşit olduktan sonra dilediği dini seçebilir.

Ana ve baba çocuklarına karşı memleketin ahlâk, örf, âdet ve kanunlarile belli olan vazifelerini yerine getirmezler ve çocuğun bedenî, fikrî tekâmülü tehlikede bulunur, çocuk ihmal edilmiş olursa hâkimin müdahalesile çocuk onların yanından alınarak iyi bir aile yanına veya bir müesseseye konulur. Eğer çocuk kendi ahlâksızlığı ve şirretliğile anasına, babasına karşı gelerek onların emirlerini dinlemiyorsa yine ayni muameleye uğrar. Velâyet hakları devam ettiği müddetçe ana, baba çocuğun mallarını idare ederler. Çocuğun gelir varsa ilk evvel kendi ihtiyacına ve terbiyesine sarfedilir. Fazlası kalırsa, ana, babadan hangisi masrafı yapıyorsa onun olur.

Çocuk da ana ve babasına riayeye yani itaate, hürmete ve onların emirleri yerine getirmiye mecburdur. Onun bu itaati reşid olduktan sonra da devam eder. Ana, baba çocuğun terbiyesini temin ve muhafaza maksadile onu sıhhatine zarar vermiyecek kadar yemekten mahrum etmek, makul bir dereceye kadar dövmek, dışarıya bırakmamak... gibi tedip hakkına sahiptirler.

Evlilik haricinde doğan çocuğun anası doğuran kadındır. Babası tanınma veya mahkeme kararile belli olur. Böyle bir çocuğun adını anası kor. Babası belli oluncıya kadar velâyet hakkı tabiatile yalnız anaya aittir. Çocuğun nafaka istemiye hakkı olduğu gibi ana, baba, büyük ana, büyük babasına, erkek ve kız kardeşlerine bakıp gözetmiye de mecburdur. On beş yaşını bitirmiyen ve fakat temyiz kudretine sahip olan çocuk vasiyet yolile dilediği gibi hareket edebilir.

Ana, babası bulunmıyan yahut kanuni sebeplerden ötürü ana, babasından velâyet hakkı alınan çocuğa oturduğu yerin mahkemesi tarafından bir vasi tayin edilir.

Mirasta ilk dereceyi ölen kimsenin çocukları almıştır. Ve çocuklar erkek, kız tefrik edilmeksizin müsavi hukuka maliktirler, ancak evlilik haricinde doğan çocuklar ana tarafının mirasına tamamen varis olduk ları halde babasının veya o tarafın mirasına 1/2 nisbetinde iştirak ederler.

Bu izahımızla görülüyor ki medenî kanunumuz çocuğu ana rahmine düştüğü andan itibaren reşid olunciya kadar geniş ve şümullü bir himayeye almış, ana, babanın çocuğun maddeten ve mânen yetişmesinde görülecek ihmallerinin affedilemiyeceğini bu sebeple icap ettiği takdirde velâyet hakkının nezedileceğini göstermiş, karşılık olmak üzere çocuktan ana ve babasına hürmet, itaat etmesini şart koşmuş ve ana, babaya tedip hokkı tanımıştır.

Medenî kanunumuzun çocuğu aile içinde himaye etmiş olması kefi görülmiyerek cemiyet içinde her sahada onu himaye etmenin de elzem olduğu düşünülmüştür ki bundan sonra bahsedeceğimiz mevzuatla da bu husus temin edimiştir.

II — Türk ceza kanununda çocuk himayesi:

Çocuğun himayesi Türk ceza kanununda mühim bir mevki amıştır. Bu kısımda mevzuu: a - Çocuğun suçlu oluşuna, b - Çocuğun mağdur oluşuna göre mütalea etmek icap eder.

a — Çocuğun suçlu oluşuna göre mevzuun mütaleası: Kaide olarak bir kimseye işlediği bir suçtan ötürü ceza verilebilmek için o kimsenin irade, ihtiyar, zekâ ile hareket etmiş olması icap der. Aksihalde o kimseye ya ceza verilemez yahut az verilir. Türk ceza kanununun 53, 54, 55 ve 56 ncı maddeleri bu hususu göstermektedir.

53 üncü madde mucibince 11 yaşını bitirinciye kadar çocuk hakkında işlediği bir suçtan dolayı takibat yapılamaz. Ve ceza verilemez. Fakat işlediği fiil bir seneden fazla hapis veya daha ağır cezayı icap ettiriyorsa Cümhuriyet Müddelumumisi mahkeme relsinden alacağı bir karar'a o çocuğu bir müesseseye veya anasına, babasına veya vasisine teslim eder.

54 üncü madde (11) yaşını bitirmiş 15 yaşını bitirmemiş çocuklar farık ve mümeyyiz olmadıkları takdirde 11 yaşını bitirmiyen çocuklar gibi muamele görürler. Farık ve mümeyyiz iseler görecekleri cezalardan gösteri'en miktara indirilir. On beş yaşını bitirip on sekiz yaşını bitirmemiş olanlar hakkında 55 inci ve on sekiz yaşını bitirip yirmi bir yaşını bitirmiyen çocuklar hakkında da 56 ıncı maddelere göre muamele görülür. Yâni işledikleri bir suçtan ötürü mahkûm oldukları takdirde bu maddelere göre cezalarından indirme yapılır.

On sekiz yaşını bitrmiyen çocukların mahkûmiyeti bir ıslah evinde çektirilebilir. On bir yaşını doldurup, on beş yaşını doldurmamış farık ve mümeyyizler hakkında verilen cezalar tekerrüre esas olamaz. On sekiz yaşını doldurmıyan çocukların mahkûmiyetleri - bir seneden fazla hapsolmazsa - tecil edilebilir (madde 90) on beş yaşını doldurup on sekiz yaşını doldurmıyan suçlu çocuk hakkında âmme hizmetlerinden mahrumiyet ve zabıta nezareti altına alınmak cezaları verilemez.

Edip ÜNAL ERZEN

Üniversite yabancı dil kursları

Üniversite Yabancı Diller Okulu, yabancı lisan imtihanlarında muvaffak olamıyan veya bu imtihanlara girmiyen Üniversitelier için kurlar açmıştır. Bu kurlara devam etmiyen talebeler eylûl ayında yapılacak ikmal imtihanlarına kabul edilmiyeceklerdir.

Belediyenin 800.000 lirası

Sabık Tünel Şirketi tarafından nasıl saklanmış

Belediyeye, eski Tünel Şirketinin devir esnasında bazı binaları kayıtlarında göstermiyerek 800 bin lira kıymetinde olan birkaç binayı sakladığı yolunda bir ihbar yapılmıştır. Malûm olduğu üzere, Şirket, mukavele mucibince işletme tesisatile birlikte mevcut gayrimenkullerini de Belediyeye devretmek mecburiyetinde idi. İhbarı yapan zat, eğer kendisine yüzde 20 miktarında bir hisse verilecek olursa bu mektum binaları kayıtlarile birlikte meydana çıkaracağını söylemektedir.

Belediye Hukuk İşleri Müdürlüğü bu müracaati tetkik etmektedir.

Fransız tiyatrosu

Belediye fen heyeti binayı kontrola karar verdi

Beyoğlundaki eski Fransız Tiyatrosunun duvarları olmadığı ve çatısının yanlarındaki iki apartımana tutturulmuş olduğu yolunda dünkü gazetelerden birinde bir yazı çıkmış ve burasının her an yıkılmak tehlikesinde olduğu, aynı zamanda bu vaziyetin vaktile Belediyeye alâkadarlarca bildirilmiş olmasına rağmen bir tedbir alınmadığı iddia edilmişti. Belediye Fen Heyeti, bunun üzerine binanın vaziyetini tetkike karar vermiştir. Eğer çatı, iddia edildiği gibi yıkılmak tehlikesi gösteriyorsa yıktırılacaktır.

Yerli Mallar Pazarlarındaki tevziatta yolsuzluklar mı yapılıyor?

Yerli Mallar Pazarları tarafından halka dağıtılmak üzere kendilerine kumaş verilen bazı bayilerin yolsuz hareketlerde bulundukları anlaşılmıştır. Bunları fişlerile 5 metrelik istihkaklarını almıya gelen halka, evvelce kesilmiş ve paketlere sarılmış kumaşları vermekte ve müşterinin gözü önünde kumaşı tekrar ölçmekten imtina etmektedirler.

Bu suretle alınan kumaşlar dışarıda ölçülünce ekseriya 25 santim, hattâ bazan yarım metre eksik oldukları anlaşılıyor. Ayrıca bayilerden bazıları da metre başına 10-15 kuruş fazla fiyat istemektedirler. Bu hususta lâzımge'en tedbirlerin alınması ve halkın istihkakını aşıran bu gibi cüretkârların şiddetle cezalandırılması noktasından alâkadar makamların nazarı dikkatini celbederiz.

Temenniler

Sebze hâlinde yolsuzluk mu yapılıyor?

Pendik bahçıvanları imzasile bir mektup aldık. İstanbul meyva ve sebze hâlinde cereyan eden bir yolsuzluğa dair malûmat veren bu mektubu neşir ve alâkadarların nazarı dikkatine arzediyoruz:

«İstanbul hâlinde kabzımallar, bahçıvanlar tarafından hâle getirilen ve ağırlığı 150 ki oyu teacvüz eden her küfe meyva ve sebzeden 15 kuruş Belediye cezası namile para kesmekte ve bahçıvanlara makbuz vermemektedirler. Bu vaziyeti hâl idaresine anlattık. İdare bu hususta kabzımallara toptan makbuz verildiğini söyledi. Fakat, bahçıvanların, hergün adedi mühim bir miktara baliğ olan cezalı küfelerin miktarı ve sahiplerinin isimlerile sebzenin cinsini gösteren liste ortada görülmemekte ve kimse böyle bir listeden haberdar bulunmamaktadır.

Bahçıvanlar, verdikleri para cezalarının hiç olmazsa Belediye kasasına girmesini istemektedirler. Bu hususta Belediyenin nazarı dikkatini celbetmenizi rica ederiz.»

TIYATRO TENKİDİ

Antigone temsili

Peyami Safa

SOPHOKLES'in bütün eserlerinde (1), fakat bilhassa Antigone'de görülen şey, Renan'a hâs tâbirle «Yunan mucizesi» nin bütün vasıflarıdır: Trajedinin yapısında, Yunan mimarisinin ve heykelinin çıplak denecek kadar süssüz, fakat zarif, aydınlık, fakat vâciz ve kesif, riyasî, fakat ihtişamlı sadeliği... Efsane bile bu eserde hayat ve tablat gerçekliğile bizi sarar. Trajedinin mevzuundan yapısına kadar her parçasında içi fıkır fıkır ihtiras kaynıyan aklın, kompozisyon dehâsı halinde hükümranlığını görürsünüz. Eser o kadar vecîzdir ki iki kız kardeş arasında geçen kısacık prologda, Sophokles'in öteki eserlerine mevzu olan Oidipus efsanesinin hülâsasını öğrenir ve Antigone trajedisine sebep olan ihtilâfla derhal temasa gelirsiniz. Gerçi bu Yunan trajedisinde usuldür; fakat Antigone'de olduğu kadar belki hiçbir eserde prologun bu kadar vecîz olduğu görülmemiştir. İlk dakikalarda hemen öğrenirsiniz ki sahnedeki iki kız kardeşin erkek kardeşleri, Argoslulara karşı yapılan savaşta birbirini öldürmüştür; yeni hükümdar bu kardeşlerden yalnız birine (Ereokles'e) gömülmek şerefini vermiş, ötekini (Polyneikes'i mezardan mahrum etmiştir.

Hiç kimse artık bu mezarsız ölü için matem tutamaz, hele onu gömmiye kalkamaz. Cezası idamdır. Yine prologdan anlarsınız ki bu dört kardeş, babasını farkında olmadan öldüren ve annesile yine farkında olmadan evlenen Kral Oidipus'un çocuklarıdır ve babaları kendi gözlerini kendi elerile oyarak kör etmiş, anneleri kendini asarak intihar etmiştir.

Antigone «başına gelecek her felâkete rağmen kendisine güzel bir ölüm kalacağını» düşünerek mezarsız kardeşini gömmiye karar vermiştir; kız kardeşi İsmene, korkunun, kahraman yapılı olmıyan bir çok insanlara sağlam görünebilecek mantikile onu vazgeçirmiye çalışır, muvaffak olamaz. Antigone müthiş ve güzel kararını tatbike doğru giderken mevzuun hafevi imkânlarını sezersiniz. Artık seyredeceğiniz trajedi, sanki bir efsane değil, insanın ihtiras tarihinden olagan bir safhadır. Burada Sophokles'in bir teoloji mevzuunu kozmoloji görüşüne hayret verici bir muvaffakiyetle uydurduğu görülür ki, işte Öklides'in hendesesinden Aristo'nun akılcı ve tabiatçi felsefesine kadar, ilminde ve san'atinde «Yunan mucizesi» budur.

Muazzez İlgin, Antigone'un karakterini ve şuur dramını anlayış bakımından da, kırpılmıyan gözlerine düşen hummalı vazifeyle birlikte mimik bakımından da, jest ve diksiyon bakımından da karikulâde idi. Sesin ruhi kalitesi de mükemmel olmakla beraber hacmi biraz münakaşa edilebilir. Fakat bunda salonun akustik şartlarına ait kusurlar da unutulmamak lâzımdır. Büyük bir trajedyenin yalnız vâdilerini değil, şimdiden olgun birçok vasıflarını da taşıyan Muazzez İlgini olanca hayranlığımla tebrik ederim.

Meliha Gökçen (korkudan ulvî nefs feragatine geçmekte biraz geç kalan İsmene), ilk sahnede akıl ve korkuyu telif etmekte az muvaffak olmasına rağmen, sıkıcı olması pek mümkün bir konuşmayı canlandırmakta kendisine düşen vazifeyi ne mükemmel yapıyordu. Hele kız kardeşinin önüne diz çöktüğü öteki sahnede - belki emotif mizacına da daha uygun düştüğü için - yüksek derecede gergin bir hassasiyet içinde ne kadar tesirliydi! Yalnız - bilmem üstad Ebert ne der? - ilk sahnede, korkunun mantıkî bir ifadesini temsil etmek lâzımgelen İsmenenin reaksiyonları lüzumundan biraz fazla şiddetli değil midir? Sahnede yer değiştirmeler, Sophokles'in trajedi anlayışına uymıyacak hafif bazı mübalâğalara kaçmıyor mu?

Agâh Hün (Kreon), mimik olarak çok canlıdır. Eserin erkek yükünü en çok taşıyan bu san'atkâr sonuna kadar hiç aksamadı. Ilk zamanda karakterini ses ve mimikle belli etmekte aceleci gibi görünüyordu. Öyle sanıyorum ki her rolde olduğu gibi burada da karakter farikaları hâdise'erle bir âhenkte tecelli etmelidir. Entonasyon da biraz nüanssızdır. Çalışmakla düzeleceğine şüphe olmıyan bu kusurlar. Agâh Hünü de insaflı bir tenkidin hararetli tebriklerinden mahrum bırakmaz.

Nermin Elgün kısa rolünde, istediği kadar nefes alamadığı sezilen büyük bir kabiliyet ümit ettiriyordu. Daha büyük rollerde onu daha çok alkışlamıya hazırlanıyoruz. Cüneyd Gökçer, karakter ve ifade bakımından pek mükemmeldi, fakat babasile münakaşasını çok daha allegro oynamasına taraftarım. Burada kendisile beraber Agâh Hünün ve bilhassa muhterem Ebertin benimle hemfikir olmasını temenni ederdim. Bununla beraber Cüneyd Gökçerin vâdettiği büyük istikbale de inanıyorum.

Mahir Canova kâhin rolünde, sahneye, vazifesinin talep ettiği bütün prestijle hâkimdi. Fakat sesine hafif miktarda - sır ve karanlık doldurmuş olsaydı üstümüzdeki tesiri çok artacaktı. Bu kusur unutulmak şartile kusursuz. çok canlı ve her şeye rağmen tebrike lâyık bir derinlikle oynadı.

Muhafız rolünde Saim Alpago, sür'atle değişen ruh anlarile dolu güç rolünü büyük bir emekten ve daha büyük bir istidattan gelen hayret verici bir kolaylıkla oynuyordu. Muhsin Ertuğrula fazla benzemekten ve değişen ruh hallerini fazla şişirmekten başka üstünde durulacak kusurları yoktur. Onu da hararetle alkışladıktan sonra haberci rolünde Ertuğrul İlgini icap ettiği kadar canlı, fakat getirdiği kara haberlerin dehşetini bize kâfi derecede nakledecek ses ağırlığından biraz mahrum görüyoruz. Fakat bu da üstünde fazla durulacak bir kusur değildir ve sıcak tebriklerimizi azaltmaz.

Hizmetkâr rolündeki Esat Tolga'da - rolünün ehemmiyetsizliğine rağmen - pek büyük bir istidat sezdiğimi de hemen söylemelyim. Bu san'atkârdan istidadi nisbetinde büyük şeyler bekliyorum ve aldanmıyacağımı umuyorum.

Başlarında Şahap Akalın bulunan koro için tebrikten başka söylenecek sözüm ve verilecek hükmüm yoktur.

Sabahattin Alinin tercümesi türkçemiz için büyük bir kazanç ve dil davamıza örnek olacak kadar güzeldir. Bunu söylerken yirmi kadar kelimeye itiraz hakkımı muhafaza etmek isterim.

Necil Kâzım Aksesin müziği de, sahnenin bütün ruh hallerine uyan harikulâde renkliliği ve kibarlığile milli bir iftihar mevzuu olacak kadar güzeldi ve bu müziki Ferit Alnar kadar mükemmel idareedebilecek başka bir isim hatırlamak zordu.

Fakat en başta, olanca millî şükranımızla ellerini sıkmamız lâzımgelen büyük üstad ve büyük insan, yarının devlet sahnesini kuran, şefkatli ve yaratıcı ellerinde genç san'atkâr ruhların mayasını hazırlıyan, görülmemiş bir tevazu içinde senelerce uğraşan rejisör Karl Ebert değil midir? Türk tiyatrosunun tarihinde büyük bir merhale onun ismile başlıyor. Bütün memleketin şükranlarını kendisine sunarken büyük bir ekseriyete tercüman olduğuma eminim.

Antigone, yalnız eser olarak değil, Türkiyedeki temsilli olarak ta Yunan san'atinin en büyük vasfı âhenge mükemmel bir misal t'muştur: Tercüme güzel, müzik güzel, orkestra güzel, dekor ve mizansen güzel, temsil güzeldir.

Yarının tiyatrosunu ellerinde sımsıkı tutan Devlet babamızın ellerinden öperiz. *PEYAMİ SAFA*

(1) Yüze yakın eserden bugünkü dünya elinde yedi tanesi vardır, ki tercümeleri Maarif Vekâletimizin Yunan Klâsikleri serisinde neşredilmiştir.

"İnanmak„ filmi

Mersinde çevrilecek bu filmde İsmail Hakkı Baltacıoğlu da rol alacak

İnanmak filminde baş erkek rolünü oynıyacak olan YUSUF AYHAN

Mersin, (Tasvirî Efkâr) — Rejisör Faruk Kenç ve Profesör İsmail Hakkı Baltacıoğlu tarafından C. H. Partisi namına Adana ve havalisinde «İnanmak» adında bir film çevrileceğini evvelce bildirmiştik. İlgili kimselerden öğrendiğime göre, bu ilk millî Türk filminin baş mümessilleri Yusuf Ayyan ve Bayan L. A. olacaktır. Adana Halkevinin bir çok temsillerinde rol alan Yusuf Ayhan bilhassa «Hamlet» hailesinde Laert, «Zehirli Kucak» piyesinde doktor Monroy rolünde çok muvaffak olmuş tiyatro tekniğine vakıf amatörlerimizdendir.

Daha önce Harp Akademisi adına bölgemizde çevrilen «Çukurova Kahramanları» filminde aldığı rolde cidden büyük muvaffakiyet göstermiştir. Mersinden de birçok manzaralarla süslenecek olan «İnanmak» temmuz içinde Adanada ve kısmen de Teroslarda çevrilecektir. Halkevlerimiz hazırlıklara başlamıştır.

Garplı iki san'atkârdan da istifade edilecektir. «İnanmak» senaryosu muharriri Profesör İsmail Hakkı Baltacıoğlu da filmde rol almıştır. «İnanmak» Türk filmciliğinin ve millî Türk film sanayiinii ilk eseri olacağından üzerinde büyük dikkat ve itina ile durulmaktadır.

İki motör çarpıştı

Motörlardan bir tanesi battı

Dün iki tonluk Ceylânî Bahri motörü, Ağvadan İstanbula gelirken Büyükdere önlerinde Zonguldağa gitmekte olan Göksu motörile çarpışarak batmıştır. Mürettebat kurtarılmıştır.

Üsküdar Halkevi resim sergisi

Üsküdar Halkevinden:

30 Ağustosta Evimiz salonunda amatör ressamlar arasında bir resim sergisi açılacaktır.

1 — Resimler 15 ağustosa kadar İdare Müdürlüğüne makbuz mukabilinde teslim edilecektir. Bu tarihten sonra getirilecek tablolar sergiye kabul edilemez.

2 — Bu sergide Jüri heyeti tarafından birinciliği kazanana elli, ikinciye kırk, üçüncüye otuz, dördüncüye yirmi, beşinciye on lira mükâfat verilecektir.

3 — Sergi 15 eylûle kadar açık bulunacaktır.

Bakırköy Halkevinde sergi

Cumartesi günü saat 16 da Bakırköy Halkevinde bir biçki, dikiş, nakış, çiçek, moda sergisi açılacaktır.

Bakırköy Halkevinde meccani tedavi

Bakırköy Halkevinden:

Bakırköy Halkevi poliklinliğinde Kulak, Burun, Boğaz Mütehassısı kıymetli doktorlarımızdan Nejat Kulakçı, her hafta pazartesi günleri saat 10.30 dan 12 ye kadar hastaları muayene ve tedavi edecektir.

SİYASİ VAZİYET

Kafkasya ve Kırım

ALMANLAR Don nehrinin sahillerine bir hamlede gelmekle kalmayıp bu nehri de geçmişler ve sevkülceyş, iktısat ve siyaset cihetinden gayet büyük ehemmiyeti bulunan Voronej şehrini zaptetmişlerdir.

Bu şehir, şark cihetinde Don nehrine muvazi akan ve bunun mühim bir kolu bulunan Voronej ırmağı sağ sahilindedir. Şehrin 25 kilometre aşağısında Voronej ırmağı Don ile birleşir.

Voronej şehri, Çarlık zamanında aynı isimdeki büyük bir Vilâyetin merkezi idi. Şimdi ise (Merkezî Karatoprak eyaleti) ismini taşıyan gayet zengin bir eyaletin merkezidir.

Voronej, Rusların şark memleketlerine ve bahusus Azak Denizile Karadenize sarkmalarında başlıca üssülharekeyi teşkil ettiğinden tarihi gayet büyük ehemmiyeti haizdir.

Deli Petro Voronej şehri limanında, civardaki meşe ormanlarından kestirdiği ağaçlarla birçok kadırgalar yaptırmış ve bunları Azak Denizine göndermiş, bu suretle Kırım Hanlığı bahren de tehdit edildiği gibi ilk defa Moskof Rusyası Karadenizin bir Türk gölü bulunması vasfını ihlâl etmiştir.

Rusya Kafkasyaya ve Karadenize genişledikten sonra Voronej tersane ve bahrî üssü olmak ehemmiyetini kaybetmiştir. Fakat diğer taraftan Moskovadan ve Rusyanın içinden Azak Denizine ve Şimali Kafkasyaya doğru uzanan çifte hat demiryoların telâkisi olmak itibarile sevkülceyş cihetinden fevkalâde ehemmiyet kesbetmiştir. Rostof, Kafkasyanın iç kapısı ise Voronej dış kapısıdır. Voronej'in sukutu ile Moskova ve dahilî Rusya ile Kafkasya arasındaki doğru ve mühim demiryolu ve nehir muvasala yolları kesilmiş oluyor.

Bu itibarla Voronejin sukutu, bütün Rusyada heyecan uyandırmakla kalmayıp Londrada bile Mısırdaki harbin ve harekâtın ehemmiyetini gölgede bırakacak endişeler uyandırmıştır.

Kafkasya artık şimalden sarılmış ve tehdit altında bırakılmıştır. Voronej'in zaptile rusçası Sivastopol olan Akyar deniz kalesinin hücumla zaptı arasında sıkı münasebet bulunduğuna şüphe yoktur.

Çünkü Karadenizin sularına ve Cenubî Kafkasyaya giden bütün hava ve deniz yollarına hâkim bulunan Sivastopol Rusların elinde bulunup burada Rusyanın Karadeniz donanması ve en büyük hava filosu barındıkça Almanların geçen Umumî Harpte olduğu gibi Maverai Kafkasyaya sarkmalarına ve taarruz etmelerine imkân yoktu. Diğer taraftan Şimali Kafkasyaya garptan ve yandan hücuma yol hazırlıyan Kerç yarımadasının Almanların eline geçmesinden büyük bir istifade temin edilemezdi. Çünkü arkalarında kalan Sivastopoldan Ruslar daima Almanları geriden tehdit edebilecek bir vaziyette bulunacaklardı. Binaenaleyh Almanlar aynı zamanda Voronej ile Sivastopolu zaptetmekle Kafkasyaya üç istikamet ve yoldan hücuma geçebilecek bir vaziyete gelmiş oluyorlar. Voronej'in sukutunun ehemmiyeti buradadır.

Muharrem Feyzi TOGAY

Belediye vergi tahsilâtı ıslah olunuyor

Bu sene Belediye vergilerinin daha esaslı bir şekilde tahakkuk ve tahsiline çalışılmaktadır. Geçen sene görülen bazı aksaklıklar düzeltildiği için tahsilâtın geçen yıldan daha fazla olacağı ümit edilmektedir.

Mavi Kelebek

Millî Roman: 43

SERVER BEDİ

— Katiyen gitmem.

Lale içini çekip «of!» diye bağırdı ve ağzındaki yaprağı tutup yere attı.

— Hç sevmediğim şeyler... dedi.

Hale fikirlerinin zaferini ilân ediyordu:

— Görüyorsun ya... Hayat senin bildiğin gibi değil... Aksiliklerle, tatsızlıklarla dolu...

— Üç gündür bir kere bile gülmedim. Böylemiydim ben?

— Marifet şimdi gülmektir.

— Aman! Sıkıntıdan patlıyorum. Eskiden annem geldiği zaman ne kadar sevinirdik, değil mi? Bugün de sevindik amma öyle değil.

— Her zaman bir olmaz.

Hale dalgın ve filozof gözlerle ilâve etti:

— Hayat bu...

Sokağa çıktılar. Uzaktan annelerinin sesi geliyordu. Hemen geri döndüler. Nevvare Hanım, pencerede onlara ellerile işaret ediyordu.

Kızlar yemek odasına girdikleri zaman Nevvare Hanım oturmuş, arkasına yaslanmıştı. Halaları orada yoktu.

Lale ve Hale annelerinin karşısına oturdular. Nevvare Hanım mühim bir şey söylemeden evvelki zamanlarına mahsus ciddî bir sükûtla önüne bakıyordu.

Kızlarına doğru evvelâ gözlerini, sonra da başını kaldırdı; ikisinin de yüzüne baktıktan sonra heyecanı saklanmış bir sesle, ağır ağır dedi ki:

— Halanız demin bana bir hikâye anlattı. Sizin şu balo eğlenceniz... Hikâye mi diyelim artık buna, sinema filmi mi, roman mı?.. Sonu hayırlı olsun da ne olursa olsun... O çocuk pek ciddi imiş, ahlâklı imiş, yuva kurmak istiyormuş... İnşallah öyledir. Tabiî sorup soruşturacağım. Siz de aranızda güzelce halletmişsiniz meseleyi. Öyle mi?

Nevvare Hanım Halenin yüzüne baktı. Kız tereddüt etmeden, mahzun bir gülümseyişle:

— Evet, kur'a çektik. Laleye çıktı, dedi.

— Pekâlâ. Kısmet onunmuş. Sizin bileceğiniz şey bu. Ben de çocuğun ciddiyetinden emin olursam, kazancı da yerinde imiş madem ki...

Yine Haleye bakarak sordu:

— Daha şimdiden ev yaptırmak istiyormuş, öyle mi?

Hale kızararak:

— Evet, dedi.

— Eh, demek ki kazanıyor. Bana da o lâzım. Gençlik, güzellik, sevimlilik, bunlar hep boş şeyler. Erkek erkek olmalı, işini bilmeli, kazanmalı, evini rahat ettirmeli... Tabiî ahlâkların uygun olması da şart... Siz görüp beğenmişsiniz... Ben de sorduracağım. İnşallah Laleciğim bahtiyar olur. Hale, yavrum, sana gelince... Ben seni de düşündüm. Zaten babanızı kaybettikten sonra ben yalnız sizin için yaşıyorum. Fakat çok yoruldum. Sıhhatim de iyi değil. Dinlenmiye ihtiyacım var. İzmirde işlerimiz şöyle böyle gidiyor. İnşallah düzelir. İstanbula gelirken niyetim birinizden birini burada, ötekini de İzmirde evlendirmekti. Artık beklemiye takatim kalmadı, çocuklar... Bana da biraz acırsınız, tabiî... Allahtan, işte, Lalenin de kısmeti çıkmış. Hale, kızım, seni de biri istiyor İzmirde. O da zengin bir tüccar. Efendiden adam. Babanızı tanıyor. Sizin de duymuş medhinizi. Geldi bana. Görüştük. Kırkını geçkin. Şakaklarına doğru saçları biraz ağarmış. Resmini de getirdim. Görecek sin, kızım. Yaşı biraz fazlaca. Fakat sen de ağırbaşlı insanları severs in. Fazlaca dedimse ihtiyar değil. Tam olgun erkek yaşı. Akıllı bir adam. Pek memnun oldum, tanıştığıma. Aile içinde böyle bir erkek lâzım. Şu Lalenin işini bitireyim, seni alıp İzmire götüreceğim. Hale, haydi kalk, küçük yol çantamın içinde bir büyük sarı zarf var. Necati Beyin resmi. Onu al getir.

Hale yerinden kımıldamadı. Önüne bakıyor ve susuyordu. Annesi tekrarladı:

— Haydi kalk!

Hale yine kımıldamadı, başını kaldırdı, keder, korku ve isyan dolu gözlerle annesine bir an baktıktan sonra başını tekrar önüne eğdi:

— Ben evlenmiyeceğim anne, dedi.

Nevvare Hanım hayretle doğruldu, bütün dikkatini kızının yüzünde biriktirerek:

— Evlenmiyecek misin? diye sordu.

Hale tekrarladı:

— Evlenmiyeceğim.

— Hiç mi?

— Ölünciye kadar.

Nevvare Hanım kaşlarını çatıp çenesini geriye doğru çekerek:

— Ne yapacaksın ölünciye kadar? dedi.

— Herhalde size yük olmıyacağım.

Nevvare Hanım, bağırmaktan kendini mentmiye çalışarak, yüksek sesle:

— Fakat niçin, kızım? dedi.

— Öfkelenmeyiniz, anne.

— Öfkelenmiyorum, soruyorum: Niçin? Eskiden böyle şeyler söylemiyordun. Ne oldu birdenbire? Hem bana yük olmıyacaksın da ne yapacaksın?

(Devamı var)

Vecizelerin şerhi

Çok kere dimağımızın sebebi iflâsı, dilimizin ifrat sarfiyatıdır: Geveze zeki görünmez.

CENAB ŞEHABEDDİN

Çok söyliyen adamlar, ne kadar bilgili, hoşsohbet ve zeki olurlarsa olsunlar muayyen bir had sonunda ma'ûmatsız, abdal ve can sıkıcı görünmiye mahkûmdurlar. Çünkü dimağ ve kafa, frensiz ve başıboş bir dille hiçbir zaman rekabet edemez ve bu mücadele sonunda daima mağlûp olmıya mahkûmdur. Gevezelerin zeki ve malûmatlı görünmemesinin en büyük sebebi budur.

Günün yazısı

İkinci cephe meselesi ne oldu?

(Başmakaleden devam)

Bu itapların tesirile mi, yahut İngiliz erkânıharbiyesinin vaziyetin icaplarını kendiliğinden takdir etmesinden mi, her nedense, İngilizler nihayet Alman şehirlerini tahrip eylemektense Mısırın imdadına yetişmeyi tercih etmişlerdir. Bu suretle Mareşal Rommel'in taarruzunun, yalnız mahut ikinci cephe meselesini büsbütün suya düşürmek değil, fakat Şark Cephesindeki Alman harekâtını kolaylaştırmak gibi bir faydası da olmuştur.

Herhalde şimdilik harbin heyeti umumiyesi itibarile teşebbüs Almanlarla İtalyanların elinde bulunmaktadır. Maamafih teşebbüsün el'an Mihverin elinde bulunması, bu sonbahardan evvel kat'i neticenin de Almanya ve İtalya lehine halledileceği mânasını ifade etmez. Neticenin şu önümüzdeki aylar zarfında muharip zümrelerden hangisinin kat'i surette lehine döneceğini anlıyabilmek için mutlak vukuatın iyiden iyiye inkişafını beklemek zaruridir.

TASVİRİ EFKÂR

SON HABERLER

Kâğıt stoku yapılacak

Maliye Vekâletine 5 milyon liralık kredi açıldı

Ankara, 7 (Tasviri Efkâr) — Kâğıt stoku vücuda getirmek için Millî Korunma Kanununa müsteniden Maliye Vekâletine 5 milyon liraya kadar bir kredi tahsis olunmuştur.

Afyon fiyatına zam yapıldı

1942 mahsulü yine Ziraat Bankası tarafından mübayaa edilecek

Ankara, 7 (A.A.) — Toprak Mahsulleri Ofisinden bildirildiğine göre 1942 senesi afyon mahsulü Ziraat Bankası ve ajanları tarafından mübayaa edilecektir. Mübayaat 15 temmuzda başlıyacak ve 15 eylülde nihayet bulacaktır. Bu sene müstahilden ekspertiz ücreti vesaire namile masraf alınmıyacaktır.

Afyon fiyatları bu sene de yeniden arttırılmıştır:

d. a. sınıfının beher morfin derecesi 160 kuruş,

d. b. sınıfının beher morfin derecesi 130 kuruş,

d. c. sınıfının beher morfin derecesi 110 kuruş.

Mısır harbi

Mihver tebliği

(1 inci sahifeden devam)

liği: Mısırda, El-Alameynin zaptı için yapılan muharebede düşmanın zırhlı kuvvetlerle desteklenen hücumu akim kalmıştır. İngilizler 5 ve 6 Temmuz günlerinde 27 tank kaybetmişlerdir. Bomba ve stuka uçakları düşmanın kamyon topluluklarına hücum etmişlerdir. 9 İngiliz uçağı düşürülmüştür. Akdenizin doğu kesiminde, bir Alman denizaltısı kafile ile seyahat eden bir vapuru torpillemiştir.

Roma, 7 (A.A.) — İtalyan orduları umumî karargâhının 770 numaralı tebliği: El-Alameyn bölgesinde mahallî mahiyette müsademeler olmuş ve bir kaç düşman tankı tahrip edilmiştir. İngiliz hava kuvvetlerinin faaliyeti, düşman kıt'alarile zırhlı kuvvetlerine karşı tesirli hareketlere geçen Mihver hava kuvvetleri tarafından önlenmiştir. 9 İngiliz uçağı yere düşerek parçalanmıştır. Bundan başka 7 düşman uçağından ikisi hava karşıkoyma ateşile ve diğerleri de Alman avcılarile yapılan savaşlar sonunda düşürülmüştür.

VİCONT GARMOYLE MISIR HARBİNDE ÖLDÜ

Roma, (A.A.) — Reuter ajansının bildirdiğine göre, İngiliz silâhendaz tuğayı komutanı Vicont Garmoyle Mısır cephesinde telef olmuştur. Otuz beş yaşında olan Vicont, Kont de Cairnanın büyük oğlu idi.

Gümrük tarifelerinde değişiklikler yapılacak

Ankara, 7 (Tasviri Efkâr) — İthalât ve ihracat gümrük tarifesinde bazı esaslı değişiklikler yapılarak bugünkü şartlara uydurulması için alâkalı Vekâletler mümessillerinden mürekkep bir komisyon Hariciye Vekâletinde çalışmalarına başlamıştır. Bu çalışmalar bir hafta kadar sürecek ve bu arada gümrük tarifelerinin ticaret muahedeleri hükümlerine aykırı neticeler vermemesine dikkat edilecektir.

Hindistan yeni kararlar arifesinde

Kongre komitesi mühim bir toplantı yaptı

Yeni Delhi, 7 (A.A.) — Kongrenin kararlar komitesi toplant halindedir. Kongrenin hayatî önem taşıyan kararlar vereceği he Hind lerin müttefik milletler tarafından sarfedilen harp gayretine iştirâk etmek üzere kütle halinde ayaklanacakları muhakkak gibidir. Kongrede murahhas olarak bulunan Hindlilerin çoğu Gandhi'nin tekrar bilfiil kongre reisi seçileceğini tahmin ediyorlar. En ufak kasabalara varıncıya kadar her tarafta Nehru ile Gandhi'nin zaferin İngilizler tarafından kazanılmasını tercih ettikleri ve harbin bu devresinde İngilizlerin Hindistanı terketmemeleri lâzımgeldiğine şimdi emin bulunduk'arı söylenilmektedir. Fakat hakikatte Nehru ile Gandhi, Hindlilere kendi kendilerini idare hakkı verilmesi için İngilizleri zor'amak üzere bazı geciktirici usuller tatbik tasavvurundadırlar.

Japonlara göre Çin harbinin plânçosu

Tokyo, 7 (A.A.) — Domei ajansı, Çin - Japon ihtilâfının başlangıcı olan 7 temmuz 1937 den 15 haziran 1942 tarihine kadar geçen devredeki askeri hareketlerin neticelerini hülâsa etmektedir.

Bu hülâsaya göre, Çin cephesinde ve Çin sularında 2,338.000 düşman cesedi muharebe meydanlarında bırakılmış, 150 düşman ticaret ve harp gemisi batırılmış veya hasara uğratılmıştır. Ayrıca 2800 tayyare düşürülmüş veya yerde tahrip edilmiş, 5000 top ta ele geçirilmiş veya kullanılmaz hale getirilmiştir.

Bundan başka Çin cephesinde veya cenup denizinde 760 harp ve ticaret gemisi batırılmış veya ağır hasara uğratılmış, 2270 gemi ele geçirilmiş, 6050 tayyare düşürülmüş veya tahrip olunmuştur.

Mısır harbi

İngiliz tebliği

(1 inci sahifeden devam)

şinden başka pek az faaliyet olmuştur. Savaş gruplarımız birçok küçük düşman kollarını çarpışmıya icbar etmiş ve dağıtmışlardır. Kuvvetlerimiz, cenup kanadını batıya doğru uzanan düşman üzerinde baskılarına devam etmişlerdir. Başlıca hava bombardıman gayreti, düşmanın El-Daba çevresindeki hava alanına karşı teksif edilmiştir. Messerschmitt 109, Yunkers 88 ve Heinkel 111 düşman uçakları üzerinde tam isabetler kaydolunmuştur. Bombardımanlar sonunda müteaddit yangınlar ve Marsa Matruh ile Tobruk arasındaki düşman malzeme ve ikmal kolları arasında birçok karışıklıklar çıkarılmıştır. Savaş sahasını kaplayan avcılarımız gündüz hareketlerinde düşman uçaklarını hasara uğratmışlardır.

MAREŞAL ROMMEL YARALANMIŞ MI?

Kahire 7 (A.A.) — Rommelin yaralandığı hakkındaki haberlerin sıhhatini teyit edecek mahiyette burada hiçbir malûmat mevcut bulunmamaktadır.

ALMANLAR BÜYÜK TAKVİYELER ALIYORLAR

Stokholm, 7 (A.A.) — Mihver kaynaklarından gelen haberler, Almanlar tarafından işgal edilmekte bulunan Tobruk limanına son günlerde yeni tanklar yüklü büyük gemi kafilelerinin geldiğini bildiriyor.

Sovyet tebliği

(Birinci sahifeden devam)

lunmaları Almanların buradaki mevzilerini daha aşağıda Kupiansk'taki mevzileri hizasına getiremediklerini gösterir. Herhalde muharebelerin canalıcı noktası Voronej'dedir ve ilk Don meydan muharebesi başlamıştır.

VAZİYET SARAHATEN RUSLARIN ALEYHİNDE

Ukrayna cephesi, 7 (A.A.) — Kursk - Voronej kesiminde muharebeler gittikçe artan bir hızla devam etmektedir. Sovyet mukavemetinin şiddetine rağmen düşman kuvvetleri geniş bir saha içinde yer değiştirmişlerdir. Mareşal Von Bock kumandasındaki kuvvetler 6 haziran gecesi Don nehrini geçmiye muvaffak olmuşlardır. Alman teşkilleri cenuba doğru ilerlemişler ve Voronej'e yaklaşmışlardır. Sabahın ilk saatlerinde şehir Alman toplarının ateşi altında idi.

Von Bock kuvvetlerinin sağ kanadı pazartesi gecesi tazyikini arttırarak Don nehrini cenuptan geçmiye muvaffak olmuştur.

Kursk - Harkof kesiminde vaziyet sarahaten Rusların aleyhindedir. Şiddetli bir mukabil taarruza geçen Sovyet kuvvetleri, Almanları Krasnaya nehrinin cenubuna atmıya muvaffak olmuşlardır. Görünüşe göre, bu kesimde nisbeten az kuvvetlere malik bulunan Alman kumandanlığı ricat emrini vermiştir.

ALMAN İLERİ HAREKETİ

Londra, 7 (A.A.) — Sovyet tebliği, Almanların Voronej istikametinde yeni mevziler aldıklarını bildirmektedir.

Von Bock kuvvetleri Kursk - Voronej yolunu takip etmişlerdir. Bu, şimal kolunu teşkil etmektedir. Cenup kolu ise şimal kolu kadar ileriye gitmiye muvaffak olamamıştır.

1941 senesinin ikinciteşrininde de Alman kuvvetleri buralarda idiler. Rostof - Moskova demiryolunu o vakit kesmiye muvaffak olmuşlar, fakat sonradan geriye atılmışlardır.

Almanların şimdiki hedefi, Kafkasyadan Moskova ölelerine gelen yolunu kesmektir.

Kalinin kesiminde Ruslar bezi ilerlemeler kaydetmişlerdir.

ALMANLAR 1000 TANKI BİR ARADA KULLANIYORLAR

Vaşington, 7 (A.A.) — Kursk ve Harkof kesimlerinde şiddetli çarpışmalar olmaktadır. Almanlar, hücumlarda bir arada 1000 tank kullanmaktadırlar.

Düşman, Kursk kesiminde bazı yerlerde ilerlemeler kaydetmiye muvaffak olmuştur. Biegorod'da Rus hatlarına ağır kayıplar pahasına bir iki gedik açılmıştır.

Alman tebliği

(Birinci sahifeden devam)

nin en hassas noktalarında müdahale ederek düşmanın geri ile olan münakalelerini tahrip edici darbeler indirmiştir.

Kırım sularında bir Sovyet denizaltı avcısı bir hava hücumu neticesinde batırılmıştır.

Orel'in şimal kesiminde düşman birçok zırhlı unsurlarla desteklenen neticesiz hücumlarını tekrarlamıştır. Karşı hücumlarda 22 düşman tankı tahrip edilmiştir. Şiddetli savaşlar devam etmektedir. Rjev bölgesinde geniş bir cephe üzerinde hücum edilen düşman, mevzilerinden çıkarılmıştır Finlandiya körfezinde bir mayn toplayıcı gemisi bir Sovyet denizaltısını batırmıştır. Dün gündüz Sovyetler 66 uçak kaybetmişlerdir. Biz 2 uçak kaybettik.

RUS ORDULARI BİRBİRİNDEN AYRILMAK ÜZERE

Vichy, 7 (A.A.) — Moskova ve Karadeniz arasında cereyan eden çarpışmalar bütün şiddetini muhafaza etmektedirler. Bazı haberlere göre, Alman kuvvetleri Vorenej şehrini almışlardır. Merkez ve cenup Rus ordularını birbirinden ayırma ameliyesi iyi netice vermek üzeredir. Alman kuvvetleri her gün biraz daha ilerlemektedirler.

ALMANLARIN HEDEFİ

Stokholm, 7 (A.A.) — Havas-Ofi: Don nehrinin kesiminde vaziyeti düzeltmek için Timoçenko büyük kuvvetlerini ileri sürmektedir. Orel şimalinde de şiddetli çarpışmalar olmaktadır. Bu kesimde Zukof'un taarruz hareketi bir inkişaf göstermemiştir. Voronej şehrini işgal eden ve Don nehrini geçen Alman kuvvetlerine karşı Sovyetler Voroşilof ismi verilen en ağır tanklarını kullanmaktadır ki, bu tanklar en ziyade tehlikeli olan mıntakalarda vaziyeti kurtarmak için kullanılmaktadır. Almanların Don nehrinin şark sahiline yerleştikten sonra Stalingradı işgal ve Volga nehrine doğru işgal hareketlerini genişleterek Kafkasyaya doğru taarruza geçecekleri tahmin edilmektedir. Almanlar soğuklar gelmezden önce neticelerin elde edileceği kanaatindedirler.

Millî Piyango

30 bin lirayı 312.825 numara kazandı

Millî Piyangonun 10 uncu tertip 3 üncü çekilişi dün Ankarada Sergievinde saat 15 te yapılmış, çekilişi kalabalık bir halk kütlesi takip etmiştir.

İkramiye kazanan numaraları aşağıya yazıyoruz:

30.000 LİRA KAZANAN NUMARA

312825

10.000 LİRA KAZANAN NUMARALAR

240933 290771 362931 385819

5.000 LİRA KAZANAN NUMARALAR

089535 121631 144476 239078
296835 318124

2.000 LİRA KAZANAN NUMARALAR

041043 045683 084091 084262
099878 118538 148632 156264
162011 179504 208168 249459
254475 258145 259162 268197
311640 327840 332254 373596

1.000 LİRA KAZANAN NUMARALAR

001772 017021 022467 023482
054490 057758 061890 063570
070938 089344 095325 096329
096448 096522 101246 114829
117222 125029 159492 159742
160844 168483 169872 169452
171431 175814 181775 183553
185130 186783 189460 190108
190734 191533 197557 198158
198906 204517 204621 210486
213140 215850 221115 224877
228155 232565 237661 240510
248985 349080 251827 251994
263888 266260 268587 269485
272184 274137 280684 283915
292547 299719 300435 304697
306162 319440 320361 323047
324241 336229 340344 349517
356402 358493 361283 367221
368906 385946 399295 399552

500 LİRA KAZANAN NUMARALAR

Son dört rakamı (3862, 5421, 5559, 9890) ile biten 160 bilet.

100 LİRA KAZANAN NUMARALAR

Son üç rakamı (250, 366, 711) ile biten 1200 bilet.

50 LİRA KAZANAN NUMARALAR

Son üç rakamı (087, 134, 395) ile biten 1200 bilet.

20 LİRA KAZANAN NUMARALAR

Son üç rakamı (227, 243, 247, 267, 289, 318, 653, 913, 957, 997) ile biten 4000 bilet.

10 LİRA KAZANAN NUMARALAR

Son iki rakamı (63, 75) ile biten 8000 bilet.

2 LİRA KAZANAN NUMARALAR

Son rakamı (3, 6, 7, 9) ile biten 160.000 bilet ikramiye alırlar.

Fransada 100 bin kişilik bir ordu kurulacak

Londra, 7 (A.A.) — Fransada Trikolor ismi altında bir ordu kurulmaktadır. 100 bin kişilik bu orduda ağır top bulunmıyacaktır. Bu ordu işgal altında bulunmıyan toprak'arda teşkil edilecektir.

Japonyanın silâhtan tecridini istiyecekler mış

Çungking, 7 (A.A.) — Çin Parlâmento reisi, bir demecinde demiştir ki:

«Çin, harpten zaferle çıktıktan sonra 1894 Çin - Japon harbinden sonraki statüyü kuracak ve Japonyanın silâhtan tecridini istiyecektir.»

Yunan okullarında İtalyanca mecburî

Atina, 7 (A.A.) — Resmi Gazetede çıkan bir kararname mucibince 1942-43 ders yılında bütün Yunan liselerinde İtalyanca dersleri mecburî kılınmıştır.

Dahilî — Küçük haberler

★ Tramvay İdaresi tarafından Amerikaya sipariş edilip İskenderiyeye gelmiş olan dokuz otobüs bu hafta içinde yola çıkarılacaktır.

★ Bir müddettenberi İstanbul civarındaki otellerden bir hayli para ve eşya çalan sabıkalılardan Ömer Cankaya yakalanarak Adliyeye teslim edilmiştir.

★ Galatada Necatibey caddesinde Karamürsel oteline misafireten gelen Akif isminde biri otele ait iki yatak çarşafını beline sarıp çıkarken cürmü meşhut halinde yakalanmıştır.

★ Kumkapıda oturan Kenan, evvelki gün Taksim - Beyazıt tramvay arabasında giderken cebinde bulunan 55 lira parasını Şevki isminde biri çalarken cürmü meşhut halinde yakalanmıştır. Suçlu polise teslim edilmiştir.

★ Kadıköyünde Yoğurtçu parkı bahçesinde oturan Salime isminde bir kadın, dün Emniyet Sandığına bırakmış olduğu altın bileziğini emanet memurundan alarak dışarı çıkmış ve helâya gidinciye kadar da kaybetmiştir. Salimenin zabıtaya müracaati üzerine tahkikata başlanmıştır.

KANAL SEFERLERİ: 3

Yazan: Ziya Şakir

Enver ve Cemal Paşalar arasında Kuruçeşme yalısında tarihî bir mülâkat yapıldı

ÇIKAN KISMIN HÜLÂSASI

Türkiye Umumî Harbe iştirak eder etmez, Almanya kanal seferini teşvik etmiye başlamıştı. Enver ve Cemal Paşalar arasında yapılan bir mülâkatta, kanal üzerinde yapılacak bir harekete, Almanların (son derecede ehemmiyet atfedeceklerinden) bahsedilmiştir.

Artık tarihe karışmış olan bu mülâkat, şöyle cereyan etmiştir:

Osmanlı hükûmeti harbe girdi, henüz on bir gün olmuştu... O sırada Enver Paşa, ayağında çıkardığı büyük bir çıbandan dolayı yürüyemiyor. Hattâ biraz harareti de yükseldiği için, doktorların gösterdiği lüzum üzerine yataktan çıkamamak mecburiyetinde bulunuyordu.

Enver Paşanın yâverlerinden biri Cemal Paşaya geldi:

— Paşa hazretleri, sizinle bir az hususî görüşmek istiyorlar. Dedi.

Cemal Paşa, eski arkadaşının bu mahrem mülâkat arzusuna derhal icabet etti. Hemen nezarete mahsus istimbota binerek Enver Paşanın Kuruçeşmedeki yalısına gitti. Ve doğruca yatak odasına ithal edildi.

Evvelâ aralarında umumî vaziyete dair kısa bir konuşma cereyan ettikten sonra, Enver Paşa derhal maksadını izaha girişti. Ve mülâkat, şu şekilde devam etti:

— Azizim Cemal Paşa!.. Süveyş kanalı üzerine bir taarruz hareketi tertibini düşünüyorum. Bu hareket, birkaç menfaat temin edecektir... Birincisi, İngilizleri Mısırda işgal edecektir. İkincisi, bu işgal dolayısile, bir çok Hintli fırkaların, Avrupadaki garp cephesine sevkedilmelerinin önüne geçecektir. Üçüncüsü de, Çanakkaleye bir ihraç yapmalarına meydan vermiyecektir... Bu düşünce ile, bir iki aydanberi, Suriyede bazı hazırlıklar yaptırıyorum. Almanlar, böyle bir hareketin icrasına son derecede ehemmiyet veriyorlar. Bunu bildiğim için, (Heyeti Islahiye) ye (1) memur erkânıharbiye kaymakamı (Fon Kres) Beyi de münhasıran kanal seferinin hazırlıklarile meşgul olmak için, sekizinci kolordu erkânıharbiye riyasetine tayin ettim. Ve Şama gönderdim... Merkezi Şamda bulunan sekizinci kolordu miralayı - Mersinli - Cemal Beyin kumandasındadır. Ve kanal seferini, bu kolordu yapacaktır.

Cemal Paşa, büyük bir dikkatle Enver Paşanın sözlerini dinliyordu. Ve, uzun lâkırdılardan pek o kadar hoşlanmıyan bu eski arkadaşının bugün büyük bir hararet ve memnuniyetle konuşmasına hayret ederken, kendisini buraya davet icap ettiren meseleyi de, büyük bir sabırsızlıkla bekliyordu.

Enver Paşa, hasta ve yatakta olmasına rağmen, büyük bir neşe ile, hiç sözünü kesmeden sözlerine devam ediyordu:

— Bir taraftan da, Bedevî Arap kabilelerinden bir (kuvvei muavene) tertip etmiye karar verdim. Bunun için de yâverim Mümtaz Beyi Suriyeye gönderdim. Kendisine, âyan meclisi âzasından Abdurrahman Beyle, (Tetkiki Müellefatı Şeriye meclisi) reisi (Şeyh Esat Şakir Efendi) refakat edecek. Bu iki zat, diğer bazı Suriye eşrafile birleşerek, yâverim Mümtaz Beyin işlerini teshil eyliyecek... Dördüncü ordu kumandanı ferik Zeki Paşa, yalnız Suriyenin müdafaası işlerile meşgul olacak Sekizinci kolordu kumandanı Cemal Bey de, kendi kolordusunun seferberliğini tammalamıya ve kanal seferi için lâzım olan vasıtaları ikmal etmiye çalışacak.

Söz buraya gelince, Enver Paşa duraladı. Son derecede zeki bir zat olan Cemal Paşa, genç Başkumandan vekilinin, artık maksada yaklaştığını anladı. Onu bir an evvel öğrenmek merakile:

— Çok âlâ.. sonra?..

Diye mırıldandı.

— Zeki Paşa, ordu mevcudunu kâfi görmüyor. Düşmanların, Suriye sahillerine yapması muhtemel olan bir ihraç hareketine karşı müdafaayı temin etmek için, buradan başka kuvvetler de gönderilmesini istemiye başladı.

Enver Paşa, ikinci defa duraladı... Sözleri ve çehresinin hareketleri bir kat daha yumuşadı. İfadesinde, Cemal Paşa üzerinde tesir yapmak istediğini hissettiren bir hususiyet vardı.

— Suriyeden aldığımız haberler de, iyi değil... Ahval, pek karışık... Arap ihtilâlcilerinin faaliyete başladıkları anlaşılıyor.

Enver Paşa, üçüncü defa duraladı.

Cemal Paşa, artık sözün maksada dayandığını anladı.

— Bilmem ki siz, ne dersiniz?.. Ben, şöyle düşünüyorum... Zatâliniz, bir fedakârlık ihtiyar buyursanız.. Dördüncü ordu kumandanlığını, ubdenize aksanız... Hem kanal seferini hazırlar ve yapardınız.. hem de Suriyenin emniyet ve asayişini, sımsıkı elinizde tutardınız... Bilmem,. teklife cesaret edebilir miyim?..

Enver Paşa, (Başkumandan vekili) ve (Harbiye Nazırı) olmakla beraber, eski ve samimî arkadaşına karşı büyük bir nezaket gösteriyor... Emir verir gibi söz söylemek istemiyordu.

Bunu, Cemal Paşa da takdir etti. O da, nezaketle mukabele gösterdi. Hiç tereddüt etmeden cevap verdi:

(Devamı var)

Bursada yakalanan tütün kaçakçıları

Bursa, (Hususî) — Tütün kaçakçılarile mücadele eden İnhisarlar İdaresi memurları arasında takibat şubesi âmiri Emin Biçer ve arkadaşları bilhassa son günlerde kaçakçılara göz açtırmıyacak şekilde faaliyet göstermektedirler. Yüzlerce kilo kaçak tütünle tütün kıymıya mahsus havan, bıçak vesaire yakalıyan bu ekip birkaç gün evvel de Bursada Naci isminde birinin kaçırmak istediği 500 kilo tütünü müsadereye muvaffak olmuştur. Resmimiz Emin Biçerle arkadaşlarının bu son muvaffakiyetlerini tesbit etmektedir.

Kaymakamlar arasında nakil ve tayinler

Ankara, 7 (Tasviri Efkâr) — Sındırgı kaymakamı Mahmut Erköye, Zile kaymakamı Münip Gölpazarına, Niksar kaymakamı Necip Zileye, Reşadiye kaymakamı Süleyman Niksara, Pınarbaşı kaymakamı İbrahim Andrine, Meriç kaymakamı Arif Serike, Uşak kaymakamı Fazıl Bozöyüğe, Bayburt kaymakamı Fikret Uşaka, Hozat kaymakamı Avni Bayramiçe, Petürke kaymakamı Bahri Kaş kaymakamlığına, Hozat kaymakamı Rifat Diyadine, Çeşme kaymakamı Halil Avanasa, Kemalpaşa kaymakamı Muhittin Sivas idare heyeti azalığına naklen tayinleri ve lüzumuna binaen Lâpseki kaymakamı Osman, Uluborlu kaymakamı Halit, Yeşilova kaymakamı Faikin Vekâlet emrine alınmları Vekiller Heyetince kararlaştırılmıştır.

Devlet konservatuarı talebesi şerefine çay

Ankara Devlet Konservatuar talebeleri şerefine dün Eminönü Halkevi Reisi Yavuz Abadan tarafından Parkotelde bir çay ziyafeti verilmiştir. Çayda Orgeneral Fahrettin Altay da bulunmuştur.

Bu seneki mahsul

(1 inci sahifeden devam)

tahribata uğramıştır. Yalnız, memleketin diğer yerlerinden gelen haberler iç açıcıdır. Malûm olduğu üzere bu sene hemen hemen her tarafta geçen seneye nisbetle daha çok yer ekilmiş ve havaların müsait gitmesi dolayısile de iyi mahsul elde edilmiştir.

İzmit ve Bursa istisna edilmek şartile her tarafta hasad yapılarak yeni mahsul kaldırılmıya başlanmıştır.

Havalar birkaç gün daha müsait gittiği takdirde İzmit ve Bursadaki ziyan, memleket ziraati üzerine büyük bir tesir yapmıyacaktır. Bu sene elde edeceğimiz zirai netice geçen senenin üstünde olacaktır.

Diğer taraftan öğrendiğimize göre hükûmet, Bursa ve İzmitte seylâp yüzünden mahsulünü kaybeden zürraa elinden gelen yardımı yapmak kararını almış bulunmaktadır. Bu mıntakalardaki ziyan nisbetini tesbit için sellerin tamamen çekilmesi beklenmektedir. Ziyana uğrıyan köylülere tohumluk ve yiyecek vermek, kredi açmak gibi yardımlarda bulunulması için hazırlıklar başlamıştır.

Çukurovadan gelen son haberlere göre bu seneki pamuk mahsulünün durumu çok müsait gitmekte ve yıgünkü tahminlere nazaran bu mahsulün 200 bin balyayı bulacağı ümit edilmektedir. Bazı kazalarda yeşil kurt görülmüşse de şiddetle mücadele edilmiş ve tahribatı az olmuştur. Yalnız amele yevmiyeleri artmıştır. Geçen sene haftada altı lira yerine ameleye bu sene 12—16 lira haftalık verilmektedir.

Cümhuriyetin feyizli bir eseri

(1 inci sahifeden devam)

serin o zamanlar bitirilemediğini, ancak Cümhuriyet devrinde buna muvaffak olunduğunu anlatmıştır. Bundan sonra kapaklar açılarak su yeni kanala akıtılmış ve suyun akışı orada toplanmış olan on binlerce halkın coşkun tezahürlerine vesile olmuştur. Asırlardanberi hiçbir fayda temin etmiyen bu su, yeni mecrasile 120 bin dönüm arazi ıslah edecek, hem ziraat bakımından, hem de köylünün kalkınması noktasından çok önemli ve faydalı sonuçlar verecektir.

ASKERİ VAZİYET

Rusyada beşinci Alman taarruzu

Yazan: General Ali İhsan Sâbis

ESKİ ORDU KUMANDANLARINDAN

(1 inci sahifeden devam)

cephesini yarmışlardır. Don nehrine doğru ilerliyen Alman motörlü ve zırhlı kuvvetleri Voronej şehrinin iki tarafından Don nehrini geçmişler ve nihayet dün bu şehri zaptetmişlerdir. 5 Temmuzdaki yazımızda muhtemel görülen hareketler bu suretle tahakkuk etmiştir. Şimdi Alman seri kollarının geri çekilmekte olan Rus kuvvetleri arıklarını Volga nehrine doğru şiddetle takip ederek yok etmeleri lâzım gelir. Diğer taraftan yarılan Rus cephesinde iki taraftan uzanan Alman kıskaç kolları arasında Don nehrinin batı tarafında sıkıştırılan Moskof kuvvetleri sıkı bir çember içine alınmışlardır. Bu çember gittikçe daralmakta olup yok edilmeleri artık bir gün meselesidir. Neticede kaç yüz bin Rus askerinin esir düştüğü anlaşılacaktır.

Almanlar, sevkülceyşin esas prensiplerine dayanarak geniş Rus arazisinde toprak kazancından ziyade, muharebeye devam eden Rus kuvvetlerini, parça parça sıkıştırıp kıskaç içine alarak yok etmek usulüne büyük bir ihtimam ve azimle devam etmektedirler. Bu defa da, bu seneki beşinci Alman taarruzu, ilk muvaffakiyet olmak üzere, böyle bir kıskaç, çember ameliyesini bitirmek yolundadır. Almanlar, dünkü muvaffakiyetlerile artık Timoçenko ordularının Moskova ile doğru irtibatlarını tamamile kesmişlerdir. Doneç havzasından Moskovaya giden üç mühim demiryolundan Don nehrinin batı tarafında olanlar evvelce kesilmişti. Bu defa Doneçin zaptile buradan geçen son demiryolu da kesilmiştir. Şimdi Timoçenko orduları biri Stalingrad üzerinden dolaşan ve diğeri Volganın şarkından dolaşan iki demiryolu ile geri irtibatlarını yapabilirler. Bunlardan Volganın batısında olan ve Stalingraddan dolaşan birinci yol Donecten ilerliyecek Alman serî kollarının tehdidi altına girmek üzeredir.

Beşinci Alman taarruzu ile Leningraddan Rostofa kadar uzayan 1500 kilometrelik Rus cephesi tamamile ikiye ayrılmıştır. Moskova civarındaki Rus kuvvetleri bu Alman taarruzunu güçleştirmek için Orel cihetinden Almanların sol yanına taarruz etmişlerse de bu taarruz püskürtülmüştür.

Evvelce de Harkof bölgesinde Ruslar böyle neticesiz bir taarruz yapmışlardı. Almanlar Moskovanın batı tarafında Rjev bölgesinde de taarruz etmektedirler. Bu taarruz hem Kalinin tarafındaki Alman kuvvetlerile irtibatı temin ve cepheyi düzeltmek ve hem Moskova civarındaki Rus merkez ordularını yerlerinde tesbit etmek, bağlamak için yapılmış olabilir. Bundan başka henüz Rjev ile İlmen gölü arasındaki sahada henüz ileride kalmış Rus çıkıntıları varsa onları da çemberleyip yok etmek maksadı dahi gözetilmiş olabilir.

Evvelce Almanların Harkof civarında yaptıkları mukabil taarruzlar tetkik ederken bu hareketlerin inkişafı büyük Almân taarruzuna yol açabilir demiştik. Bugünkü harp vaziyeti, bu inkişafı göstermiştir. Almanlar, bir yandan volgaya doğru ilerlerken ve Moskova civarındaki Rus ordularını da cenuptan, batıdan ve şimal batıdan tazyik ederek onları yerlerinde bağlarken, diğer taraftan Timoçenko ordularını Volga ağızları ve Hazer denizile Karadeniz ve Azak denizi arasına atabilirler. Von Bock ordularının merkez ve sol cenah kuvvetleri bu hareketleri yaparken Mareşal Von Manstein kumandasındaki sağ cenah kuvvetleri de kısmen Kerç boğazından ve kısmen Rostof tarafından ve Azak denizi kenarlarından Kafkasya istikametinde taarruza geçerek Rus mağlûbiyetini hezimete tahvil edebilirler.

Mareşal Von Manstein'in kazandığı Sivastopol zaferinin son bilânçosu yapılmıştır. Almanlar Rus Generali Novkof'la beraber 97 bin esir, 467 büyük top, 156 uçak ve tanksavar küçük top, 758 bomba atan top, 824 ağır makineli tüfek almışlardır. Sivastopolda müdafaa edenleri evvelce 100 bin asker ve 500 top tahmin etmiştik. Bugün kayıplarile müdafaacıların bu tahminden dahi fazla oldukları ve bu defa kaçamadıkları anlaşılmaktadır. 97 bin asker esir düşünce, elbette bunların 30 bin maktul ile evvelce Kafkasyaya sevkolunan yaralılarla beraber 150 bin askere baliğ oldukları, 500 büyük top tan başka birçok da küçük topları bulunduğu meydana çıkmaktadır. Almanların aldıkları esir ve ganimet miktarında mübalâğa etmedikleri, Odesada böyle şeyler aldıklarına dair hiçbir söz söylememelerile sabittir. Odesa müdafaacıları o zaman denizden çekilebilmişerdi; fakat bu defa, Odesadaki çekilme hâdisesinin tekerrür etmemesi için Almanlarla İtalyanlar Karadenize serî botlar getirerek ve fazla hava kuvveti tahsis ederek denizyollarını sıkı baskı altına almışlardır.

Mareşal Rommel'in Şimali Afrikada yapmakta olduğu taarruzların sebebi ve faydası şimdi tamamile meydana çıkmıştır. Bu, bütün İngiliz ve Amerikan yardımlarını ve Ortaşark kuvvetlerini Mısıra çekerek Rus cephesinde yapılacak Alman büyük taarruzunu kolaylaştırmaktan ibarettir. Bir müddet sonra Kafkasyaya girmeleri muhtemel olan Alman orduları Ortaşarkta karşılarına çıkacak İngiliz kuvveti bulmayınca serbestçe İranı, Irak vesaireyi tehdit ve istilâ edebilirler.

YENİ VİDOLU BEZİK KİTABI

Satış Yeri : İKBAL KİTAPEVİ Fiyatı : 50 kuruştur.

Devlet Limanları İşletme umum Müdürlüğünden:

Tadil edilen Trabzon liman işletme tarifesinin 10/Temmuz/942 tarihinden itibaren tatbik olunacağı ilân olunur. (7311)

Devlet Denizyolları İşletme Umum Müdürlüğü İlânları

Yalnız bu haftaya mahsus olmak üzere 9/Temmuz/Perşembe KARADENİZ ve İZMİT postaları yapılmıyacaktır. (7363)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

1 — Keşif ve izahnamesi mucibince idaremizin Cibalide yaptıracağı anbar, iskele ve garaj tamiratı işi açık eksiltme usulile ihale edilecektir.

2 — Keşif bedeli «4807» lira, % 7,5 muvakkat teminatı «361) liradır.

3 — Eksiltme 24.7.942 cuma günü saat 10 da Kabataşta Levazım şubesindeki Merkez Alım Komisyonunda yapılacaktır.

4 — Keşif ve izahnameyi «24» kuruş mukabilinde her gün öğleden sonra sözü geçen şubeden alabilirler.

5 — İsteklilerin eksiltme için tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme parası ve şartnamenin F. fıkrası mucibince Umum Müdürlük İnşaat şubesinden alacakları eksiltmeye iştirâk vesikasile birlikte adı geçen Komisyona müracaatları. (7352)

Sinop Devlet Orman İşletmesi Revir Âmirliğinden:

1 — Sinop Devlet orman işletmesi Ayancık Göldağı deposunda mevcut (949) adet muadilî (363) metre küp. (989) desimetre küp kayın tomruğu beher metre küpü (17) lira (80) kuruş muhammen bedel üzerinden açık arttırma ile satışa çıkarılmıştır.

2 — Tomrukların ayrıca baş kesme payları mevcut orta kutur üzerinden hesaplanmıştır.

3 — Tomruklara ait satış şartnamesi Ankara, İstanbul, İzmir, Samsun, Çevirge müdürlüklerinde ve Sinop Revir âmirliğinde görülebilir.

4 — Tomrukların muhammen bedeli üzerinden yüzde 7,5 muvakkat teminat (484) lira (72) kuruştur.

5 — İstekliler muvakkat teminatlarını hâmilen 16/7/942 Perşembe günü saat 14 de kadar Sinop Revir âmirliğine müracaatları lân olunur. (6810)

Devlet Demiryolları İlânları

Ham kauçuğu idare tarafından verilmek şartile muhtelif şekil ve eb'atta 3960 (üç bin dokuz yüz altmış) adet lâstik hortum kapalı zarfla eksiltme suretile imal ettirilecektir.

Muhammen bedeli 14528 (on dört bin beş yüz yirmi sekiz) liradır.

Kapalı zarfla eksiltmesi (21.7.1942) salı günü saat (15,30) on beş otuzda Haydarpaşada Gar binası dahilindeki Komisyon tarafından yapılacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 1089 (bin seksen dokuz) lira 60 (altmış) kuruşluk muvakkat teminat, kanunun tayin ettiği vesikalarla tekliflerini muhtevi zarflarını ayni gün saat (14,30) on dört otuza kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler Komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (7279)

T. IŞ BANKASI
Küçük Tasarruf Hesapları
1942 İkramiye Plânı

KEŞİDELER : 2 şubat, 4 mayıs, 3 ağustos, 2 ikinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1942 İKRAMİYELERİ							
1 adet	2000	liralık	—2000,— Lira	10 adet	250	liralık	—2500,— Lira
3 »	1000	»	—3000,— »	40 »	100	»	—4000,— »
2 »	750	»	—1500,— »	50 »	50	»	—2500,— »
3 »	500	»	—1500,— »	200 »	25	»	—5000,— »
				200 »	10	»	—2000,— »

Kok ve Maden Kömürleri Satışları

Kömür Satış ve Tevzi Müessesesi İstanbul Şubesinden:

Kaloriferli binalarla resmî ve hususî müessesata, lokanta, süthane ve benzeri mahaller mutfaklarile küçük dökmeci, demirci gibi esnafa verilmekte olan kömürlere ilâveten hususî meskenlerin sobalarına da kış ihtiyacı için kok kömürü satışlarına aşağıdaki esaslar dahilinde;

10 temmuz 1942 cuma gününden itibaren başlanacaktır.

1. — a» Sobalar, b» kalorifer, d» lokanta, süthane ve buna benzer mahallerin ve küçük dökmeci ve demirci gibi esnafın san'atlarına yarar kömürler için üç nevi ihtiyaç beyannamesi hazırlanmıştır.

2. — Sobalar için ihtiyaç beyannamelerinin 10 Temmuz 1942 cuma sabahından itibaren aşağıda yazılı yerlerden tevziine başlanacaktır.

a» Kadıköyde İtfaiye karşısındaki datış bürosundan.

b» Tophanede Gümrük karşısında Kozluca Hanı altındaki satış bürosundan,

c» Yedikule Gazhanesindeki satış bürosundan,

e» Bu ilânda yazılı bâyilerden,

3. — Sobalar için kok kömürü satış mahalleri ikinci maddede zikri geçen bâyilerin mağaza ve dükkânlarile yine ayni maddede yazılı Kadıköy ve Tophane satış büroları ve Yedikule Gazhanesidir.

Kadıköy satış bürosu, Kadıköy deposile Kurbağalıdere gazhanesi için,

Tophanede Kozluca Han altındaki satış bürosu, Kuruçeşme kok deposile Dolmabahçe ve Yedikule gazhaneleri için,

Yedikule gazhanesindeki satış mahalli de yalnız Yedikule Gazhanesi için ve bâyiler de yalnız kendi mağaza ve dükkânları için satış yapacaklardır.

4. — Resmî ve hususî müesseselerle küçük demirci, dökmeci ve benzeri esnafa, otel ve pansiyonlara ve kaloriferli binalarla bilûmum maden kömürüne ait beyannamelerin tevzi mahallî ve kömür satış mevkii, Galatada Yeni Yolcu salonunun üçüncü katındaki merkez bürosudur.

5. — Kadıköy, Tophae ve merkez satış bürolarile Yedikule gazhanesindeki büroda bir tondan ve bilûmum bâyilerde de yüz kilodan aşağı satış yapılmıyacaktır.

6. — Kaloriferli binalarda oturanlara teshin için kaloriferden başka vasıtada yapılmak üzere kömür verilemez.

7. — Talimatnamede, beyannamelerin tasdikine ait olan maddeler aşağıda yazılıdır.

Madde 3: Aşağıda yazılı şahıs ve müesseseler ihtiyaçlarını beyanname hükmünde olmak ve matbu beyanname ile istenilen malûmatı ihtiva etmek üzere birer resmî mektup ile bildirebilirler.

A. — Devlet, Vilâyet, Belediye idare ve müesseseleri, memur ve müstahdemlerin ihtiyaçları hariç.

B. — Memurları 3659 sayılı kanun hükümlerine tâbi müesseseler: «Memur ve müstahdemlerinin ihtiyaçları hariç»

C. — Elçilik ve Konsolosluklar ile bunların memurları «memurlara aid olan mektupların mensup bulundukları Elçilik veya Konsoloslukça tasdikli olması lâzımdır.

D. — A. B. C. fıkraları haricindeki âmme müesseselerile umumî menfaatlere hâdim müesseseler, «memur ve müstahdemlerinin ihtiyaçları hariç»

E. — İhrakiye için gemiler,

Yazılacak resmî mektuplar veya beyannameler, müesseseleri temsil edenler tarafından imzalanır. Bunların başka bir makam tarafından tasdikine ihtiyaç yoktur.

Madde 4 — Lokanta, süthane ve benzeri mutfak ocakları, küçük demirci ve dökümcüler, şeker, helva, pasta gibi maddeleri imal edenler, kolacı, lekeci gibi esnaftan ötedenberi kok, taş kömürü, linyit yakacak tesisatı olup ta işlerini bunlarla gördükleri sabit bulunanlar iş yerlerinde kullanacakları kömür için verecekleri ihtiyaç beyannamelerini varsa birliklerine, yoksa Belediyeye tasdik ettirirler.

Madde 5 — Dördüncü maddede yazılı olmıyan sanayi müesseseleri verecekleri ihtiyaç beyannamelerini bağlı bulundukları Mıntaka İktisat Müdürlüğüne tasdik ettirirler.

Madde 6 — Teshin sobaları için verilecek ihtiyaç beyannameleri Halk Dağıtma Birlikleri tarafından tasdik edilir.

Madde 7 — Ticarethane, yazıhane gibi Halk Dağıtma Birliklerine tâbi olmıyan mahallere ait ihtiyaç beyannameleri tasdika tâbi değildir. Şu kadar ki bu mahallere ait ihtiyaç beyannameleri'e kömür istiyenler tapu senetlerini veya musaddak kira mukavelelerini ibraz ederler. Verilen kömürün nev'i, miktarı bu vesikalara işaret olunur.

Madde 8 — Aşağıda yazılı müesseselerin ihtiyaç beyannameleri tasdika tâbi değildir.

a» Sıhhat müesseseleri,

b» Kaloriferli binalar

c» Oteller.

BÂYİLERİN SEMTİ VE ADRESLERİ:

SEMTİ	İSMİ	ADRESİ
Fatih	Daniş Poroy	Fatih Feyzullah efendi sokak No.25
Aksaray	Cemil Arslan	İnebey mahallesi No. 19
Cibali	Ali Halit	Cibali
Beyazıt	Halil Haydar	Yeniçeriler caddesi No. 130
Çenberlitaş	Osman Tuncer	Matbaai Osmaniye sokak No. 23
Ahırkapı	Osman Tuncer	Ahırkapı
Eyüp	Mehmet Ali Özer	Camiikebir mahallesi Kalenderhane sokak 22
Fener	Hakkı Öğer	Fener Vodina caddesi No.125
Şişli	Cemil Kapıcı	Halâskârgazi caddesi No. 187
Şişli	Mehmet Konuralp	Halâskârgazi caddesi No. 1
Bomonti	Feridun Üçok	Halâskârgazi caddesi No. 343
Nişantaşı	Ali Rıza Öneş	Nişantaşı
Beşiktaş	Tevfik Öneş	Beşiktaş Hayrettin İskelesi
Maçka	Murat Başulaş	Teşvikiye No. 127
Taksim	İsmail Hakkı Kabasakal	Taksim Sineması karşısında
Parmakkapı	Suavi Alemdar	İmam sokak
Galatasaray	İbrahim Çayhan	Galatasaray Yeniçarşi caddesi
Asmalımescit	Hidayet Ayangil	Premeci sokak No. 12/14
Kalyoncukulluk	İzzet Gülten	Kalyoncukuluk karakol yanında
Galata	Abdullah ve Burhan	Okçumusa caddesi
Tophane	Mehmet Şengül	Tophane Boğazkesen cad. No. 158
Kasımpaşa	Hüsnü Türkoğlu	Kasımpaşa
Fındıklı	Sadullah ve şeriki	Hamam arkası sokak No. 12
Fındıklı	Fahri Dölen	Mebusan caddesi No. 95-97
Fındıklı	Reşit	Mebusan caddesi No. 113
Arnavutköy	Hüseyin Ünal	Arnavutköy Çarşiçi
Kadıköy	Mustafa Yorgancı	Söğütlü caddesi
Kadıköy	Sadettin Bilensöz	Söğütlü caddesi No. 23
Kadıköy	Fazıl Zaim	Yeldeğirmeni Talimhane meydanı
Kadıköy	Vahdet Pekel	Rıhtım caddesi No. 22
Kadıköy	Aşım Aslan	Çuhadar sokak No. 21
Kızıltoprak	Müfit Dikmen	Tılamur caddesi No. 121
Göztepe	Halil ve İbrahim Balaban	İstasyon caddesi No. 77
Erenköy	Muharrem Zileli	Hatboyu No. 22
Üsküdar	Murat Erginer	Üsküdar Eskihamam No. 6
Üsküdar	İbrahim Yolal	Balaban İskelesi
Kısıklı	Ali Çetindağ	Tophaneloğlu tramvay cad. No. 81
Büyükada	Sait Genç	Altınordu caddesi
Heybeliada	Halit Özkaptan	Ayyıldız caddesi
Bakırköy	Ömer Başkal	Banyolar caddesi
Yeşilköy	Osman Gürer	İskele caddesi
Beşiktaş	Yakup Uzun	Şenlikdede Çatlakçeşme No. 8/12
Aksaray	Hüseyin Aksu	Haseki caddesi No. 110

(7368)

Bulmacamız

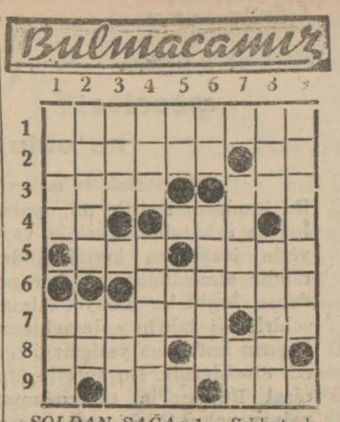

SOLDAN SAĞA: 1 - Sıhhate kavuşan. 2 - Hainlik. Nota. 3 - İlbay, Süslü. 4 - Bir âza. Gelecek. 5 - Bir emir, Buldurmağa çalıştır. 6 - Taraftar. 7 - Aptal. Bir hayvan yuvası. 8 - Kaide, Ekmek. 9 - Esasen, Sıvış.

YUKARDAN AŞAĞI: 1 - Ağız, Bir emir. 2 - Havale. Akıl. 3 - Tali he bakma. Bir yemiş. 4 - Birdenbire. Devir etme. 5 - Harf, Kırmızı. 6 - Bir çalgı, oda musikisi. 7 - Bir şerbet, Renk. 8 - İsyan eden, Çanakları temizliyen bir madde. 9 - Sigarada bulunan bir zehir.

Evvelki bulmacanın halli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	K	E	R	E	M	E	D	E	N
2	İ	C	A	B	E	D	E	N	●
3	R	E	Y	●	S	A	H	İ	H
4	A	L	●	S	İ	●	●	S	E
5	L	●	T	A	R	İ	F	E	●
6	I	S	●	K	E	D	İ	●	A
7	K	A	T	İ	L	●	L	A	V
8	●	M	E	M	E	L	E	R	●
9	S	İ	N	●	R	A	●	İ	P

RADYO

BUGÜNKÜ PROGRAM

7.30 Prog. saat	18.03 Orkestra
7.32 Vücudumuzu işletelim	18.45 Fasıl heyeti
7.40 Haberler	19.30 Saat, haber
8.35 Evin saati	19.45 S. Saat
	19.55 Müzik
12.30 Prog. saat	20.15 R. Gazetesi
12.33 Şarkılar	20.45 Türküler
12.45 Haberler	21.00 Z. Takvimi
13.30 Türküler	21.30 Konuşma
	21.45 Bando
	22.30 Saat, haber
18.00 Prog. saat	22.50 Kapanış.

BORSA

7/7/1942 MUAMELESİ

Londra	1	Sterlin	5.24
Nevyork	100	Dolar	130.70
Cenevre	100	Frank	30.365
Madrid	100	Pezeta	12,9375
Stokholm	100	İsv. Kr.	31.16

ESHAM VE TAHVİLÂT

	Evvelki	*Bugün*
İkramiyeli %5, 938	21.50	—.—
İkr. Ergani %5, 933	22.25	22.75
%7½,933 T.borcu tr.1	24.85	—.—
%7½,933 T.borcu tr.2	23.20	—.—
%7½,933 T.borcu tr.3	23.30	—.—
Sivas-Erzurum 1	19.95	—.—
Sivas-Erzurum 2-7	19.95	19.92
%2. 1932 Hz. tah.	50.—	—.—
%5, 938 Haz.tah.	27.50	—.—
%7, 1941 D.Y. 1	19.55	—.—
%7, 1941 D. Yolu 2	19.55	—.—
Anadolu D.Y. Tah. 3	51.50	—.—
Anadolu D.yolu %60	30.50	—.—
» D. yolu 1-2	52.50	52.50
A. D.Yolu his.%100	52.—	—.—
Anadolu Mümes.	52.65	—.—
Merkez Bankası	156.—	—.—
İş Bankası nama	14.50	14.85
İş Bankası Hâmiline	15.—	—.—
İş Bankası Müessis	192.—	—.—
İzmir Esnaf-Ahali B.	6.10	—.—
İmar Bankası hisse	22.—	—.—
T.T. Bank. nama	3.—	—.—
T.T. Bank. hâmiline	3.50	—.—
Akhis. Tütün. Bk.	14.90	—.—
Osmanlı Bankası	26.—	—.—
Aslan Çimento	12.80	—.—
» » müessis	5.30	—.—
Şark değirmenleri	5.30	—.—
İttihat değirmen.	28.50	—.—
T. kömür maden.	18.—	—.—
% 6 T Bonoları	94.—	—.—
Telefon Şirketi	11.00	—.—
İst. Umum Sigorta	29.—	—.—
Şirketi Hayriye	25.—	—.—
Bomonti-Nektar	3.30	—.—

Borsa harici altın fiyatı

	Dünkü	*Bugünkü*
Reşadiye	32.60	32.40
Külçe altın gramı	4.42	4.41

TAKVİM

Temmuz: Çarşamba

1361 H. Cemaziyel'âhir 24	8	1353 Rumi Haziran 25
Gün: 189		Hızır 64

Vakitler	Ezanî S.	Ezanî D.	Vasatî S.	Vasatî D.
Güneş[yarım]	8	54	5	37
Öğle	4	35	1	19
İkindi	8	35	17	19
Akşam	12	00	20	43
Yatsı	2	01	22	44
İmsak[yarım]	6	37	3	20

Sahibi : *Z. T. EBÜZZİYA*
Neşriyat Müdürü : *C. BÂBAN*
Basıldığı yer: *Matbaai EDÜZZİYA*

NİKÂH

Maarif Vekilliği Devlet Kitapları Müteadvil Sermayesi Müdürü Vecihi Görk ile doktor Hasan Tahsin Uzman'ın kızı Selma Uzman 6.7.942 de evlenmiş'erdir.

Fatih Sulh İkinci Hukuk Hâkimliğinden:

Tebliğ edilecek kimse: Ekrem Kaptan, Kalkavan zadelerin Vatan vapurunda süvari,

Evvelce Konya vapuru 3 üncü kaptanı iken mezkûr vapurunun 4 üncü seferinde (1067) No. lı poliçe ile (178) sandık yağı Mersinden İhsaniye anbarı namına yüklettilen ve bunlardan bir sandığı eksik zuhur ettiği ve tutarı (30) lira (80) kuruşun tahsili hakkında hazinenin aleyhinize açtığı alacak davasının bakılan muhakemesinde ilânen yapılan yemin davetiyesi tebliğine rağmen muayyen duruşmaya gelmediğinizden Usulün (337) nci maddesine tevfikan yemin edeceğinize dair müddetinde istida göndermez ve muhakemenin 29/Temmuz/42 çarşamba saat (10) da gelmezseniz yemin hakkındaki kararın kat'î'eşeceği tebliğ makamına kaim olmak üzere (20) gün müddetle ilân olunur. (1942/19)

Türkiyede eşi bulunmıyan satılık çocuk arabası

Beyaz hasırdan bir çocuk arabası 200 liraya satılıktır. Araba 941 modeli Alman mamulâtıdır. Türkiyede eşi yoktur. Hergün sabahleyin 9 a kadar, akşam 19 dan 21 e kadar Cihangir caddesinde Tavukuçmaz yokuşunda Egemen apartımanı No. 6 ya müracaat.

İstanbul Cümhuriyet Müddeiumumiliğinden:

İstanbul Adliyesinde açık bulunan 10 lira aslî maaşlı piyade mübaşirliklerine Memurin kanununun 4 üncü maddesinde yazılı şartları haiz olanlar arasından müsabaka ile münasipleri alınmak üzere 10 Temmuz 1942 cuma günü imtihan yapılacaktır. Taliplerin muktazi vesika ve 6×9 büyüklüğünde 4 fotografla birlikte mezkûr tarihe kadar İstanbul Adliye Encümenine müracaatleri ilân olunur.

Tabiî Limon çiçeklerinden çıkarılan

İLONKA

Kolonyasiyle losyonlarını her yerde arayınız.

TİYATROLAR

RAŞİD RIZA TİYATROSU

Halide Pişkin beraber

Harbiyede Belvü bahçesinin alaturka kısmında her gece saat 21,30 da. Bu gece (BENİ ÖPÜNÜZ). Komedi 3 perde. Yazan: Bedia Fon Statzer.

Foto Magazin

Foto Mağazinin 8 inci nüshası sinema artistlerinin resimlerile süslü olarak çıkmıştır.

Bu sayıda: Sadri Ertemin Orta çağ hakkında bir hasbihali; Sabih Alaçamın kadın operatörler hakkında nefis bir röportajı, sinemalar, yeni filmler: John Bamyun hakkında bir yazı; şiirler, hikâye, roman, Fransa casus romanı devamı genç istidatlar, aktüalite resimler.

7 odalı apartıman aranıyor

Fatih, Beyazıt, Sultanahmet civarında yedi odalı, kaloriferli bir apartıman aranmaktadır. Mesken olarak kullanılacaktır. Mektupla posta kutusu 466 ya müracaat.

Tasvir-i Efkâr

Nüshası (5) kuruştur.

Abone şeraiti	*Türkiye için*	*Hariç için*
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
Altı aylık	750 »	1450 »
Üç aylık	400 »	800 »
Bir aylık	150 »	yoktur.